

Upravništvo Ljubljana, Pucinijska ulica 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Upravništvo Ljubljana, Pucinijska ulica 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24. Podružnica nove drzave Ljubljanska cesta 2. Izključno zastopstvo za vse države in Italijo v imenovanju UPI S. A. MILANO.

Razpis za Ljubljanska pokrajina pri požaru četrtemu letu št. 17.749, za vse države Italije. Servizio Conti Cori Post No 11-1119.

Iznajava vsak dan razen ponedeljka. Mesečna naročnina 32 Iir.

Uredništvo: Ljubljana — Pucinijska ulica št. 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo

JUTRO

Erbitterte Abwehrkämpfe gegen angreifenden Feind in Südostholland und im lothringischen Grenzgebiet

Neu entbrannte Schlacht bei Diedenhofen — Die harten Abwehrkämpfe im Raum Metz halten an — Wichtige Höhe südlich Dieuze wieder zurückerobert — Größere Anzahl Feindpanzer dabei vernichtet — Erneute Grossangriffe der Sowjets im Raum von Budapest gescheitert

Aus dem Führerhauptquartier, 16. Nov. DNB Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

An der Westfront stehen unsere Truppen in Südostholland und im lothringischen Grenzgebiet in erbitterten Abwehrkämpfen gegen die angreifenden feindlichen Divisionen.

Zwischen dem Noorder-Kanal bei Veert und der belgischen Grenze haben sich aus den Angriffen starker englischer Panzerverbände schwere Gefechte entwickelt.

Nordöstlich und östlich Diedenhofen entbrannte nach kurzer Pause die Schlacht von neuem. Erst nach schweren wechselvollen Kämpfen gelang es frisch herangeführten nordamerikanischen Panzerkräften Boden zu gewinnen und den Brückenkopf auf dem Ostufer der Mosel zu erweitern.

Im Raum Metz halten harte Abwehrkämpfe mit den konzentrisch angreifenden feindlichen Kräften an. Östlich Gravelotte wurde der Gegner aus einer Einbruchsstelle wieder geworfen.

Unsere Grenadiere und Panzer behaupteten trotz starken feindlichen Drucks das Kampffeld zwischen der oberen französischen Nied und Dieuze. In Mörchingen konnten die Nordamerikaner nach erbitterten Kämpfen eindringen. Südlich Dieuze wurden durch unsere Gegenangriffe wichtige Höhen wieder genommen, feindliche Panzer in grösserer Anzahl dabei vernichtet.

Im Raum zwischen dem Rhein-Marne-Kanal und der oberen Meurthe wie beider-

seits des oberen Doubs dauern die örtlich begrenzten Kämpfe um feindliche Einbruchsstellen fort.

Das Feuer unserer Vergeltungswaffen lag wiederum auf London und Antwerpen.

In Mittelitalien hat sich die britische Angriffswelle vorerst erschöpft. Weder in der Romagna noch in den Bergen zwischen Forli und Modigliana ist der Feind wieder angetreten.

Auf dem Balkan erreichten unsere Marschgruppen die Gebiete nördlich der Linie Elbasan-Skopje.

Im Raum östlich Budapest scheiterten erneute Grossangriffe der Sowjets nach geringen Anfangserfolgen. Neun feindliche Panzer wurden vernichtet.

An der gesamten übrigen Ostfront blieb die Kampftätigkeit auch gestern gering.

Vor der westnorwegischen Küste griff ein starker Verband von britischen Kreuzern und Zerstörern ein deutsches Geleitzug an. Unsere leichten Sicherungsstreitkräfte nahmen den Kampf trotz einer mehr als 25 fachen artilleristischen Überlegenheit des Gegners auf und banden in ebenso heldenmütigen wie aufopferungsvollen Kämpfen den feindlichen Verband solange, bis wichtige Teile unseres Geleitzugs ihren Bestimmungsort erreichten.

Anglo-amerikanische Terrorflieger warfen am Tage versetzt Bomben auf westliches und südliches Reichsgebiet. In der Nacht wurden die Reichshauptstadt und Orte in Westdeutschland durch britische S-Fliegerzeuge angegriffen.

Zaprisega francoske brigade SS

Berlin, 16. nov. S sedeža francoske narodne vlade javljajo: Preteklo nedežno je bila v vojaškem taborišču, v katerem so sedaj čete bivše francoske brigade napadale SS in francoske garde, velika svečanost. Te čete bodo tvorile veliko francosko edinico SS, ki se bo imenovala brigada »Charlemagne«.

V prisotnosti generalnega inspektorja brigade »Charlemagne« ter poveljnika te brigade generala Pusudsa je priseligo 1700 gardistov, ki so prvi oddelki francoske milice v brigadi »Charlemagne«.

Nato je bil mimohod čet pred obema generaloma, kateremu sta prisostvovala tudi odposlanca francoske narodne vlade, državni tahnik Darnand, ter poveljniki brigade »Valonia«, Leon Degrelle.

Berlin, 16. nov. Leon Degrelle je imel na sedežu francoskega vladnega odbora govor o boju revolucionarne Evrope, ki bo izvajala končno zmago, ter je pozval Francoze, naj se ne izkjučijo od tega.

Oslo, 16. nov. Zavezniška letala so v tokrek ob zapadni obali v bližini Bergena napadla dve norveški obalni ladji ter ju zažgala. Pri tem sta bila dva ribiča ubita in najmanj 6 težko ranjenih. N.p.d je bil izvrišen pri kraju Dingjenes v Sognefjordu. Npadeni sta bili obalni ladji »Gula« in »Sardinene«, ki sta služili civilnemu obalniemu prometu. »Gula« je prevajala življenjske potrebščine za norveške trgovce v Sognefjordu.

De Gaulle bo potoval v Moskvo

Amsterdam, 15. nov. Kakor javlja agencija Reuter je De Gaulle sprejel povabilo sovjetske vlade, da obišče Moskvo. General De Gaulle se namerava podati v kratkem na pot v spremstvu zunanjega ministra Bidaulta.

De Gaulle brez moči

Stockholm, 15. nov. Po radiu so posvarili pariško prebivalstvo, naj ne naseda govoricam, da bo kmalu nastopilo izboljšanje okoliščin v živilih. Takšne govorice lahko povzročijo samo zaočaranje.

Zaostren položaj v Belgiji

Stockholm, 16. nov. Kakor De Gaulle v Franciji je tudi Pierlot vedno bolj brez moči napram političnemu razvoju v Belgiji. Da bi se rešila neuprijetnega položaja gibanja, je izdal Pierlotova vlada splošen poziv k oddaji orožja, kar naj bi bilo izvedeno do prihodnje sote. Poročila, ki so prispela iz Bruslja preko Londona, kažejo, da računamo z dramatičnimi notranjepolitimi dogodki v Belgiji. V desnih krogih se bojijo, da bi nastali nemiri v zvezi z ukazom o oddaji orožja. Belgijska vlada je resno opozorila prebivalstvo na posledice, ki bi nastale za one, ki bi se branili oddati orožje. V Belgiji so splošno mnenja, da Pierlot ni več gospodar položaja. V Bruslju vlada nezmožna napetost. Da bi Pierlot rešil svoj položaj, je moral pristati že na več koncesij. Kakor javlja agencija Reuter, so bili izdani vsi mogoči ukrepi, da bi ustregli političnemu gibanju ter mu zagotovili pravice, ki si jih je pridobil v ilegelnem boju.

Bolgarski pristojni zbor

Berlin, 16. nov. Bolgarski ministrski predsednik in vojni minister Cankov je pozval po radiu vse v Nemčiji živče Bolgare, naj vstopijo v bolgarski pristojni zbor.

Bonomijeva vlada v ostavki

Milan, 16. nov. Rimski dopisnik agencije »United Press« poroča, da je sklenila Bonomijeva vlada na svojih večeršnjih seji podati ostavko.

Anglija izgublja svoj vpliv v Italiji

Stockholm, 16. nov. Posebni dopisnik lista »Afton Tidningen« poroča, da se lahko brez pretiravanja trdi, da pričakuje Italija več od sodelovanja s Sovjetsko zvezo kakor pa z Veliko Britanijo in Združenimi državami. Takega razvoja pa sedanja Bonomijeva vlada ne more uravnati, ker je ne podpira večina naroda. Velika Britanija nima niti najmanjšega političnega vpliva na narod, ki je tako zelo trpel v tej vojni. Vsi poizkusi Churchilla in vodilnih britanskih državnih nosilcev niso mogli dovesti do zboljšanja odnosov med Italijo in zapadnimi silami.

Delovanje komunistov v Florenci

Milan, 16. nov. Po izjavah tolovajev, ki so jih zajele nemške čete pri očiščevalnih akcijah v severni Italiji, pripravljajo komunistične tolpe v Italiji sedaj upor proti monarhiji, proti karabinjerjem in angloameriškim zasedbenim oblastem. Tolpe na področju Florencie so sestavljene večnoma iz komunistov in nosijo komunistični znak srp in kladivo. V tem mestu sta tudi poseben komunistični odbor ter komunistično-liberalno-socijalistična koalicija, v kateri imajo komunisti večino. V Verdjevem gledališču so s komunisti uredili dvoran za svoje shode in sestanke.

Zatemišje od 17. do 6.40

Ogorčeni obrambni boji z napadajočim sovražnikom v južni Nizozemski in na lotrinškem obmejnem ozemlju

Pri Thionvillu se je bitka zopet razplamtel. Nadaljujejo se trdi obrambni boji na področju Metz — Važna višina južno od Dieuze zopet zavzeta — Večje število sovražnikovih oklopnikov uničenih — Ponovni sovjetski velenapadi na področju Budimpešte so se izjalovili

Führerjev glavni stan, 16. nov. DNB Vrhovno poveljništvo oboroženih sil objavlja:

Na zapadnem bojišču bjejo naše čete na južnem Nizozemskem in na Poremskem obmejnem ozemlju ogorčene obrambne boje z napadajočimi sovražnikovimi divizionami.

Med prekopom pri Noorden-vaart Weertu in belgijsko mejo so se razvili izpadov močnih angleških oklopniških oddelkov teži spopadi.

Severnovzhodno in vzhodno od Thionvillu se je bitka po kratkem odmoru zopet razplamtala. Sebe po težkih izpremenljivih bojih je uspelo svestim ameriškim oklopniškim silam napredovati in razširiti prednostje na vzhodnem bregu Mozele.

Na področju Metz se nadaljujejo hudi obrambni boji s koncentrično napadajočimi sovražnikovimi silami. Vzhodno od Graveotte smo vrgli nasprotnika iz nekega vdora.

Naši grenadirji in oklopniki so obdržali kljub močnemu sovražnikovu pritisku bojišče med zgornjo francosko Niedo in Dieuze. Americanom se je posrečilo po ogorčenih bojih vdreti v Mörchingen. Južno od Dieuze smo s protinapadi zavzeli zopet važne višine in uničili veliko število sovražnikovih oklopnikov.

Na področju med prekopom Ren-Marne in gornjo Meurthe ter ob obeh straneh zgornjega Doubsa se nadaljujejo krajevno omejeni boji za sovražnikove vdore.

London in Anvers sta bila zopet pod ognjem našega povračilnega orožja.

V srednji Italiji se je britanski napad na val zenkrat izrpal. Sovražnik ni napadel niti v Romagni, niti v gorah med Forijem in Modigliano.

Na Balkanu so dosegli naše čete ozemlja severno od Erte Elbasan-Skopje.

Na področju vzhodno od Budimpešte so se po majhnih pričetnih uspehih izjalovili ponovni sovjetski velenapadi. Uničili smo 9 sovražnikovih oklopnikov.

Na vsem ostalem vzhodnem bojišču so bili boji včeraj majhni.

Pred zapadno norveško obalo je napadel močan oddelek britanskih križark in rusičev nemško spremljavno. Naše lažke zaščitne sile so sprejele boji kljub več kot 25kratni nasprotnikovi premoči ter vzale v južnem in južnovesnojem boju sovražnikove oddeleke tako dolgo, dokler niso dosegli važni deli naše spremljavne namembno luko.

Angloameriški teroristični letalec so vrgli podnevi raztreseno bombe nad zapadno in južno Nemčijo. Poroči so napadla britanska letalstva letala Berlin in kraje v zapadni Nemčiji.

Vojni delež nemških podmornic

Podmornice vežejo 1250 ladij, 3600 letal in milijon ljudi

Berlin, 16. nov. Nemške podmornice, ki so potopile v preteklih 19 mesecih okrog 2,7 milijona ton trgovskega ladjevja in 180 rusičev ter vsakovrstnih spremljalnih vozil, silijo Angloameričane, da vzdružijo na pomorskih poteh po vseh svetovnih morjih še vedno velik obrambni in varovalni aparat, ki zahteva stalno približno sledeče pomorske sile: 50 pomožnih nosilok letal, 110 rusičev, 400 spremljalnih rusičev in fregat, 250 korvet, 150 velikih in 250 manjših podmorskih lovecev, torej skupno okrog 1200 vojnih ladij. K temu je treba pristeti še 3800 težkih, večnoma štirimotornih letal za pomorske izvišniške polete in borbo proti podmornicam.

Posadke teh vojnih ladij in letal, operativni štabi pomorskih in letalskih sil, na trgovskih ladjah za borbo proti podmornicam nameščeno moštvo, osebe letalskih čpomisic, delavci v ladijskih popravilnicah ter drugih obratih štejejo skupno najmanj milijon mož. To število je prej prezizko kot previsoko.

Premestitev ameriškega admirala

Stockholm, 12. nov. Kakor javlja radio New York, je objavil mornariški minister Forrestal, da je bil ameriški admiral Ingersoll imenovan za poveljnika zapadne pomorske meje na Pacifiku. Admiral Ingersoll je bil doslej vrhovni poveljnik ameriške atlantske mornarice.

Tigerbesetzung bekommt Alarm

In Whudeseile sind die Männer der Besetzung an ihrem Platz. Sekunden später springt der Motor an und der Tigerc braust den gemeldeten Sowjets entgegen.

Ogorčeni boji na Filipinih

Ojačenje japonske obrambe na otoku Leyte

Zeneva, 15. nov. Radio Leyte je objavil v terek prvič poročila zavezniških dopisnikov, ki niso več tako optimistična kakor doslej. Dopisnik agencije »United Press«, Spencer, izjavlja, da smatrajo Mac Arthurjevo izjavo, da so vrgli Japonci v teh tednih v bitko nove preizkušene čete, kot svarilo, da bo morda bitka za Filipine še trda in dolga. Poročilo, da se je posrečilo Japoncem poslati na bojišče kljub vsem ameriškim naporom nadaljnja ojačenja, je močno iztreznilo optimiste.

Dopisnik londonske lista »Daily Express« meni: »Obsežna japonska ojačenja na Leyti resno ogražajo naša izkrcanja na otoku. Japonci imajo to prednost, da imajo v svoji posesti ostale filipinske otoke, ki jim dobro služijo za operacije.«

Neki drugi dopisnik, William Dunn, je priznal, da najtrši del bitke na Leyti šele pride.

Arthur Flagman javlja, da ni dvoma, da bodo na Leyti še veliki boji in bo prelite še mnogo krvi.

Royal Arch Gunnerson pripominja, da je položaj za Američane na otoku kritičen in da postaja letalska podpora vedno bolj dvomljiva.

Tokio, 15. nov. Ko so ponovila ameriška letala 14. novembra napade južno od Manile v več valovih dopoldne in popoldne, so izgubila nadaljnji 30 letal.

Tokio, 15. nov. Filipinska vlada je sklenila, da bodo uvrstili vse moške 18 milijonskega filipinskega prebivalstva v starosti od 14 do 60 let v filipinsko obrambo.

Pomemben japonski uspeh na Kitajskem

Tokio, 15. nov. O zavzetju važnega ameriškega oporišča na Kitajskem Kvejlina objavlja cesarski glavni stan sledeče podrobnosti: Sovražnik je pustil na bojišču 5665 mtvih. V japonske roke je padlo 15.151 ujetnikov. Zaplenjenih je bilo 160 različnih topov, 3200 pušk, 5 lokomotiv, 35 železniških vagonov, nad 30.000 komadov topniške municije, nad milijon izstrelkov za puške, mnogo letalskih delov ter velike količine ostalega orožja in živil.

Stockholm, 15. nov. Čungkingški dopisnik lista »Times« izjavlja k priznanju čungkingškega vrhovnega poveljstva, da je bilo zavzeto mesto Kvejlina strategično važno glavno mesto province Kwangsja, sledeče: »Če se je sovražniku dejansko posrečilo zaveziti bojišče pri Kvejlinu in Lučuanu, potem so zavzeli Japonci s tem najbolj obljudeno in najbogatejšo kitajsko provinco. Izredno pomembno je pri tem dejstvo, da so odvzeli Japonci s tem Americanom najvažnejša letalska oporišča.

Ojačeno sovražnikovo delovanje v Burni

Tokio, 14. nov. Kakor javlja »Tokio Simbur« se opaža v zadnjem času na burmanskem bojišču ojačena sovražnikova aktivnost. Vse

(Foto Valttinger — Atlantic)

Siloviti sovražnikovi napadi pri Metzju in južnovzhodno od Helmonda

Protinapadi med Niedo in Mörchingen — Velike sovražnikove izgube v Italiji in na Balkanu — Sovražnikovi prebijani poizkusi vzhodno od Budimpešte izjalovljeni — Naraščanje bojev med zgornjo Tiso in vzhodnimi Beskidi

Berlin, 16. nov. Ze sedem dni trajajoča bitka v Loreni siliti britanskemu napadu, ki se je 14. novembra pričel proti nemškemu predmostju ob Maasi v južnovzhodni Nizozemski, ker hoče nasprotnik v obeh primerih zavzeti prednje Erte nemških zapadnih utrdb in obeh akcij naj bi se razvila velika ofenziva, ki jo Angloameričani že dalje časa napovedujejo. Prvi odsek operacij je stal sovražnika vsak dan tako velike izgube, da je moral uporabiti mnogo več čet, kakor je prvotno nameraval. Ze v prvem tednu borb za Metz je izgubil nad 300 oklopnikov. Človeške izgube ameriške pehote so prav tako zelo velike, ker se mora spričo nizkih obilakov boriti brez bombniške podpore. Siloviti snežni viharji divjajo vrh tega že od pričetka tedna po Loreni. Nje in močno megljo izkoriščajo nemške, v bojih na vzhodu tozadevno izkušene čete, za presenetljive protinapade zlasti južnovzhodno od Metzja, kjer so zadale sovražniku nove težke izgube. Na predmostju ob Niedo, ob obeh straneh Mörchingena in severno od Dieuze so vrgle sovražnika s težkimi izgubami nazaj in tako preprečile nadaljnjo obkolitev Metzja. Slično kakor tu so odbili Nemci tudi severovzhodno od Thionvillu vse sunke, s katerimi je hotel sovražnik razširiti svoje predmostje med lokom Mozele in višinami pri Siercku. Sovražnik, ki so ga Nemci na obeh krakih njegovih klešč potisnile nazaj, je nato v sredo prelozil svoje sunke na zapadno stran predmostja pri Metzju ter na področje med Mozele in Niedo. Njegovi napadi ob obeh straneh Gravelotte so občitali po hudih bojih. Južno od Metzja je prodir nasprotnik vzdolž tamkašnih cest proti severu in od loka Niede proti severoznanadu. Tako je v teških in še trajajočih bojih zavzel nekaj ozemlja, vendar pa je imel pri napadu proti poljskim utrdbam, ki so jih nemške čete namestu zastarelih francoskih zunanjih fortov žilavo branile, pomembne izgube.

Pri novem napadu proti nemškemu predmostju ob Maasi južnovzhodno od Helmonda so poskušali Britanci zmanjšati svoje izgube, da so z več sto topovi naenkrat zasipali nemške postojanke, nato pa udarili s pehoto in oklopniki. Nemško vodstvo je v pričakovanju tega navalav pustilo tamkaj le zaščitne, glavne sile pa je umaknilo nekoliko nazaj. Zato so padle granate na prazne postojanke in je nalezela britanska pehota po prekoračenju prednjih črt na protisunke in silovite obrambne boje. Odstranitve nemškega predmostja, ki občutno moti angleške načrte, ba stala Britance nove težke izgube.

Razen pri Metzju in južnovzhodno od Helmonda so se razvili nadaljnji hudi, a zenkrat še krajevno omejeni boji severovzhodno od Baccarata in v južnem odseku zanovnih črt pred Burgundskimi vrati.

V Italiji so odvzeli Nemci neprestanim močnim sovražnikovim napadom ob Montonu silovitost s tem da so nekoliko odmaknili svoje sile. Na novih postojankah so odbili vse sovražnikove napade. Boji zadnjih dni ob obeh straneh Forlija so nov dokaz uspešnosti nemškega odpora, pri katerem mora nasprotnik spričo sretno in gibljive nemške taktike podvzematl vedno znova z izgubami zvezane napade. Vsak njegov vdor se je končal ob priravnjenih zapornih postojankah ali v ognju močnih oporišč, katerih izločitev zahteva vedno premeščanje čet in nove priprave. Ko se je sedaj pomaknil nasprotnik proti novim nemškim postojankam, so Nemci njegove oklopniške in pehote oddeleke ponovno uspešno obstreljevali.

Slično kakor v Italiji se bore nemške zaščitnice na Balkanu. Sovražnik je vedno znova poskušal, da bi jih s prehitvanjem, naknadnimi sunki ali na s tolovajskimi akcijami motil v njihovih pokreht. Ko se mu je vse izjalovilo, se pričel upati na jesenske nalive in na vzhodnem ozemljeke težave. Spričo odpora nemških zaščitnic, ki se niso pu-

„V 2“ bliskovita raketa

Stockholm, 15. nov. »Aftontidningen« objavlja v poročilu iz Londona, da imenujejo tam sedaj »V 2« bliskovito raketo, ker prileti iz višine kakor 100 km bliskovito na cilj. List javlja nadalje, da oblastva sicer takoj zapro kraje, kamor raketa pade, vendar so splošno prepričani, da je razdejanje, ki ga povzroči »V 2«, mnogo večje kakor v primeru »V 1«. Dopisnik »Aftontidningen« je bil na več krajih, kjer je »V 2« eksplodiral. Svojemu listu poroča, da tam, kjer je nekoč stalo ogromno poslopje, ni našel ničesar drugega kakor globok lijak. Bliskovita raketa prodre globoko v tla ter porušl stene hiš od spodaj navzgor. Londonska poročila poudarjajo, da je spričo izredne naglice novih letelčnih bomb vsako pravočasno kritje nemogoče. Nadalje je izjavila neka Londončanka, ki je iz daljave doživela eksplozijo »V 2«, da je slišala naenkrat težko detonacijo, nekaj sekund nato pa je videla tam, kjer so stala prej velika poslopja, le še ogromen kup razvalin.

Stockholm, 15. nov. Reuter poroča, da je bilo v noči na terek londonsko področje skupaj z južno Anglijo zopet v ognju nemškega povračilnega orožja. Nastale so izgube in škoda.

Turška sodba o položaju

Zeneva, 15. nov. Tudi v Turčiji izgleda, da vedno manj verjamejo zavezniški propagandi, da bodo kmalu zmagnali. Tako piše znani časnkar Sadak v listu »Aksis« da je Nemčija po osredotočenju svojih sil ojačila odpor na obeh bojiščih. Splošni odpor nemškega vojaka ter nastop slabega vremena otežkočata zavezniški prevoz ter operacije, zaradi česar morajo v povečani meri uporabljati ljudi in gradivo. Če ne bodo nastopili nobeni izredni dogodki, obstoja naložnost, da bi bila vojna še to leto končana. Iz naraščajočega nemškega odpora je razvidno, da so »maceisti« še vedno gospodari položaja.

Velika jesenska ofenziva

»Neues Wiener Tagblatt« objavlja izpod peresa svojega berlinskega dopisnika naslednji članek:

Jesenska ofenziva velikega obsega, ki jo pač lahko smatramo za posledico teheranskega načrta, je bila poskušena prav za prav samo s strani sovjetov. Britansko-kanadski napad proti Seldi, v severnem Brabantu in ob Maasi predstavlja sicer veliko podjetje nasprotnika, obledi pa sprčo napora sil sovjetov, če upoštevamo število čet, ki so bile vržene v borbo in razsežnost bojišča. V operativnih ciljih pa je med obema tema podvigoma prav malo razlike. Nekaj podobnega kakor sovjetski nasprotnik na vzhodu in jugovzhodu, je hotel doseči prav za prav tudi Montgomery na zapadnem bojišču. Cilj obeh nasprotnikov je bil s sredstvi operativnih oddelkov

uniciti nemško vojsko na zapadu in sicer 15. armado. Le pota in sile, ki so držale k temu cilju, se dajo med seboj jedva primerjati. V negativnih posledicah pa se ti cilji presenetljivo krijejo. Ali je bil naperjen uvodni napad Amerikanov v odseku pri Metz pri Posaarju, se danes še ne da reči. Tudi ni mogoče povedati, kakšno merilo si je vzela Montgomery za svojo ofenzivo na zapadnem bojišču. Vsek izmed ofenzivnih naporov sovjetov je težje od napora na zapadu, pač zagledati, ker je bil izveden

z obširnejšimi sredstvi ter se je vrhu tega odigraval tudi na večjih področjih. Vrhu tega so bili sovjetski napori zgoščeni s silnim osredotočenjem sil.

Kaj je vrgla Moskva od začetka jeseni na tehtnico? Bitka se vrsti za bitko. Bojišča se menjavajo, borbe pa trajajo dalje. Vedno na novo se zbirajo sovražne armade, ki korakajo v borbo ter se vračajo iz bojev s svojimi ostanki. Ta položaj se razodeva na Kurskem prav tako kakor na Madžarskem, v vzhodni Prusiji tako kakor v Beskidih in lahko se primeri nekaj takega tudi na bojišču ob Visli. Če se človek pozanima ter vpraša, kakšne sile so sovjeti zastavili v jeseni, da bi izvedli svoj napovedani

»pohod« Berlina

pridemo do ogromnih števil, do silnih armad, ki so in ostanejo dejstvo, čeprav nismo poučeni o njih natančnem številu. Na zapadu je 5 armad, ki se v napadih menjavajo. Na vzhodu je bilo na 40 km dolgem bojišču toliko sil vrženih v borbo, da so bile uničene v 14 dneh. To je prav za prav edina razlika, ki jo lahko ugotovimo v jesenskih bitkah na vzhodu in na zapadu.

Ko je napolnila jesen, so se vršile borbe na severnem odseku vzhodnega bojišča na sedmograških tleh ter na vzhodnih Beskidih. Sovjeti so se tukaj spustili v borbo s 100 strelskimi divizijami in tisoč oklepniki, kar predstavlja približno 7 oklepnih zborov. To je bilo v času od 14. do 27. septembra. Na Sedmograškem naj bi v isti dobi 30 strelskih divizij in brzih oddelkov

izvedlo prvo obkolitev. Na vzhodnih Beskidih je nastopilo 16 strelskih divizij s 3 oklepnimi zbori. Toda vse to je bil le pričetek tega, kar bi se bilo moralo zgoditi v oktobru. V za-

četku oktobra so se začele druga za drugo tri nove ofenzive. V severnem odseku pri Savliju so nastopili med 5. in 20. oktobrom štirje oklepniki zbori s 14 strelskimi divizijami. Težišča bitk so bila ob tem času v Vzhodni Prusiji in na Madžarskem. Na Madžarskem so Sovjeti zastavili 6 sovjetskih in 2 rumunskih armadi ter 10 oklepnih, mehaniziranih in kavalerijskih zborov. Poleg tega sta operirali še dve letalski armadi. Tisoč in 1200 topov je bilo na tem, da

drugi požiski obkolitev Madžarske. Na mejnem ozemlju vzhodne Prusije so nastopile tri armade s 1300 oklepniki. Poleg tega je bila vržena v borbo posebna zračna armada. Dne 30. oktobra so bile vse te sile razbite kakor tri dni pred tem nasprotniški oddelki proti Madžarski.

Drugi del velikih spopadov se je začel neposredno po teh trpečkih na kurskem ozemlju ter na Madžarskem med Tiso in Donavo. Med 23. oktobrom in 7. novembrom so bili nemški vojski vdolki izpostavljeni napadom 60 strelskih divizij ter 18 oklepnih brigad. Med največjimi veleniki Madžarske je prišlo 12 strelskih divizij, 5 oklepnih divizij in cel motoriziran zbor proti severu. Razvila se je

pravcata trajna bitka, ki je segala iz prve faze v drugo fazo jesenskih bojev. To je bilo na bojišču ob Narevu v času od 11. oktobra do 1. novembra, kjer so sovjeti napadali stalno s svojih mostišč. V tem času so Nemci uničili 4 oklepne zore, ki so bili pokončni v teku treh tednov.

Vzporedno so se odigravale še razne del ne borbe, katerih niso sprožili samo sovjeti, pa so se vendarle vršile v skladu z njihovimi načrti. V borbah proti otokoma Oesel in Sworbe je bilo zastavljenih 6 strelskih divizij. Upor v Varšavi je prav tako kakor vstaja na Slovaškem imel nameni

udariti v hrbet nemške vojske, da bi vezal njene sile. Poleg tega so sovjeti pognili v borbo še bolgarske divizije, Titove tolpe, ki se borijo danes v sestavi zborov in divizijskih enot ter britske izkrcevalne oddelke na Grškem in v Dalmaciji. Moč zbrane, sedaj že večino marte ofenzivne sile, je bila torej še neprimerno večja. Nemška obramba je samo na kurskem ozemlju sestrelila 600 oklepnikov, v vzhodni Prusiji pa nad tisoč tankov, to se pravi, v teku oktobra je uničila sestavino približno 30 oklepnih zborov. Treba je te

izgube primerjati z uspehi, ki so jih dosegli sovjeti, pa človek uvidi, da kateri strani je zmaga in kje poraz. Jesenska bitka seveda še ni končana, vendar je dobro, da se napravi obračun že sedaj, pri čemer se pokaže, kakšne izgube je prinesla napadalcu in kaj je dosegla. Gotovo je, da je Nemčija v tej bitki dobro odrezala. Ne da se tajiti, da je naskok stotin divizij in tucetov oklepnih zborov šel mimo obrambe na vzhodu brez sledu. Kljub temu pa je treba povedati, da je

ostalo v nemških rokah vse, kar je moralo ostati in da je jesenska ofenziva oslabila sovražnika, kolikor se je dalo. Pri vsem tem pa so bile lastne sile kolikor mogoče obvarovane.

ostalo v nemških rokah vse, kar je moralo ostati in da je jesenska ofenziva oslabila sovražnika, kolikor se je dalo. Pri vsem tem pa so bile lastne sile kolikor mogoče obvarovane.

Nemška tehnika obvladuje vojno

Zanimive kombinacije švedskega vojaškega pisca

Učinek novega nemškega orožja, ki je uradno dobilo oznako »V 2« — povračilno orožje št. 2 — je vzbudil največjo pozornost vse svetovne javnosti. Njegov vtis na angleško prebivalstvo je tako velik, da ga niti Churchill ni mogel več zanikati: in je vpregel svojo zgovornost, da bi ga omilil. Pklkani in nepoklani vedežujejo o tehničnih podrobnostih novih nemških orožij in predstavljajo svojim ubigianjem dostikrat zelo zanimiva in značilna razglabljanja.

V daljšem članku se peča z »V 2« in njegovi možni posledicami tudi vojaški strokovnjak znanega švedskega lista »Dagposten«. Vrnjuje se, kak nadaljnji razvoj se spričo njega še nakazuje v območju vojaške tehnike pri čemer je takoj v uvodu ugotavlja: »V trenutnem razvoju vojskovanja se kažejo zanimive in za nemško vojsko vodstvo neadekvatne perspektive.«

Vojaški strokovnjak omenjenega lista izvaja dalje, da veljajo letoče bombe že sedaj eno-ino za velko senzacijo. One so dokazale, da je iniciativa glede odličnega tehničnega napredka v nemških rokah. Pred očmi je treba imeti, da gre za začetek možnega razvoja. Zlasti v letalski vojni gre za velike

svatvi. Tendenco novega razvoja očito nedavni poskus napada na nemško ozemlja, ki so ga »zavezniki« izvedli z jato 50 letalič trdnjav. Niti eden teh orjakov se ni vrnil na svoje oporišče. V obrambo se je bilo dvignilo le majhno število nemških lovcev, a v kratkih minutah so ta letala novega tipa naredila konec poletu sovražnih letalič trdnjav.

Kaj se bo zgodilo na dan, se vprašuje švedski vojaški strokovnjak, ko se bo skrivnostna eksplozivna mežla razvila še za korak dalje in se začela uporabljati tudi v boju na kopnem? Lahko pride den, ko bo mehanizirana vojska zaveznikov kratko malo ustavljena in ne bo mogla več z mesta. Ali naj popelje potem zaveznike k zmagi njihova nezadostna in le srednjevedna pehota?

Taka vprašanja b. se mogla nadaljevati še v dolgi vrsti, prav švedski pisec. Vsekakor smatra za jasno, da se sedanjimi vojaški položaj ne da v nobeni bistveni točki primerjati s položajem leta 1918. Le trenutke se je zdelo, da so zavezniki, ko so si bili prisvojili nemške metode, dosegli znatno premoč v letalstvu in v oklepniškem orožju. Toda fronte so bile kljub temu kmalu spet ustaljene.

Boji hrvatskih oboroženih sil

Zagreb, 16. nov. Na jadranskem odseku se razvijajo boji nekako na črti Knin—Livno—Tomislavgrad (Duvno)—Mostar. Na vsem tem področju se hrvatske oborožene sile trdovratno in uspešno upirajo sovražniku. Pri Kninu je bil sovražnik, čeprav je bil v premoči, zadržan in vržen nazaj. Pri tej priliki je izgubil štiri topove, tri minomete in več drugega materiala. Pri Mostarju se hrvatske oborožene sile prav tako krepko in uspešno upirajo sovražniku, odbijajo njegove napade in preprečujejo njegovo prodiranje proti severu. V zadnjem času se opaža, da skuša sovražnik, odkar so se Angličji izkrcali v Dubrovniku, Metkovicu in Splitu, prodirati proti severu, da bi dosegel važne strateške točke hrvatskih oboroženih sil ter prekinil železniške in cestne zveze. Sovražnik nadaljuje svoje napade kljub slabemu vremenu in snežnim metejem, vendar pa ne more nikjer doseči vidnega uspeha.

Na frontah ob Drini in v Srebru je položaj nespremenjen. Hrvatske oborožene sile nudijo sovražniku čvrst odpor, kjer koli poskuša od časa do časa prodreti proti zapadu.

V teku včerajšnjega dneva nad hrvatskim državnim ozemljem n. bilo sovražnih avionov. Komunisti umorili bivšega sušaškega župana

Dunaj, 14. nov. Kakor javlja radjska oddaja postaja, so našli pred nekaj dnevi mrtvega v njegovem stanovanju na Sušaku bivšega mestnega župana Marija Šarinića. Kot odličan prišast Hrvatse seljaške stranke je bil šarinić imenovan tudi za župana Sušaka ter je ostal na tem,

meštu do italijanske zasedbe mesta. Po italijanski izdaji so ga odvlekli toljavci v gozdove. Ko je šarinić tamkaj spoznal prave cilje Titovih tolpe, je ušel pri prvi priliki iz ujetništva. V teku poslednjih mesecih je prejel na to tri pozive, naj se takoj vrne v gozd, ker ga bodo sicer likvidirali kot »narodnega izdajalca«. Sedaj so toljaki izpolnili svojo izdajo.

Novi napadi na poljsko begunsko vlado v Londonu

Bern, 15. nov. Medtem ko se poljska begunska vlada v Londonu še vedno posvetuje o stališču, ki ga naj zavzame do Stalinovega in Churchillovega diktata, jo moskvska poročevalska služba še nadalje močno napada. Pri neki slovesnosti o priliki poljskega dneva neodvisnosti v Lubliu, kamor so poslali Stalin in drugi sovjetski močniki posebne brozovane čestitke, je izjavil predsednik Bernut, da se reakcionarna klika v Londonu še vedno povsem neupravičeno proglašča za poljsko vlado. O usodi Poljske bo odločala edino le Sovjetska zveza.

Brazilska ponudba Poljakom v Londonu

Bern, 14. nov. Kakor javlja list »Suisse«, je izjavila brazilska vlada, da je pripravljena sprejeti člane poljske begunske vlade v Londonu, če bi se ta vlada zaradi razvoja v poljskem vprašanju razbila. Povabilo so omejili s pogojem, da bi se morali Poljaki v tem primeru odreči vsiki politični delavnosti. Brazilsko ponudbo smatrajo na angleški strani kot rešitev v nujnosti.

Zatemnitev od 17. do 6.40

Nemci so bolje vladali

Stockholm, 15. nov. Prebivalstvo v Belgiji je močno razočarano sprčo razmer, ki so nastopile po angloameriški zasedbi. Pierlotova vlada je morala že uradno zavzeti svoje stališče proti splošno razširjenemu mnenju, da je bilo v času nemške zasedbe bolje. To ne velja samo za oskrbovalno vprašanje. Kakor ugotavlja sedaj »New York Times« v nekem poročilu iz Bruslja, je vlača presenečena, ker mora priznati, da je treba odobrati marsikaj, kar so ukrenili Nemci v Belgiji ter da marsikatero nemško uredbo še sedaj ne morejo ukiniti. Od vsega početka so si prizadevali, da bi povsem zbrisali vsakršno siel nemške uprave, sedaj pa morajo spet obnavljati različne nemške ukrepe, čeprav z novimi označbami. To velja tudi za nemške reforme v upravi velikih belgijskih mest, ki so napravile na belgijsko prebivalstvo močan vtis, ker se je položaj v teh mestih spriču njih zelo izboljšal.

Napetost med Anglijo in Španijo

Bern, 16. nov. Diplomatski sodelavec lista »Exchange« javlja, da se bo britanski veleposlanik v Madridu, lord Templewood v kratkem vrnil v Madrid. V zvezi s tem poročuje, da so ugotovili: »v britanski vladi ohladitev odnosov z vlado genera Franca«. Ostra reakcija britanskega časopisa na zna Francov intervju je nedvomno vplivala na angleško vlado. Široka angleška javnost nima nobenih spmptov do Franca Sodelavca lista »Exchange« je nadalje izvedel da je naročil Eden lordu Templewoodu, naj z generacim Francom ponovno razpravlja o vprašanju Tangerja. Britanska vlada nikdar n' dokončno priznala enostranske španske rešitve tangerskega vprašanja.

Zahteve španskih republikancev

Zeneva, 13. nov. Kakor javlja »United Press« iz Pariza, je imel bivši španski ministriški predsednik Maura v španskem veleposlanstvu dolgi pogovor s španskim poblaščencom Sandronizom, ki vse dopolnje ni sprejel nobenega drugega obiska. Maura je podal mnenje republikancev o bodočnosti Španije in poudaril nujnost Francovega odstopa. Mauro je izjavil, da je nujno potrebno, če hočejo preprečiti državljansko vojno, da prično pogajanja z republikanci, ki živijo v tujini in po čijih nalogu je tudi povzel ta korak. Poročilo pripominja zaključeno, da je Sandroniz objavil Mauri, da bo o tem poročal španskemu zunanjemu ministru v Madridu.

Stockholm, 14. nov. Kakor javlja »Afton Tidning«, je podal bivši španski ministriški predsednik Miguel Maura pariski-mu dopisniku ameriške poročevalske agencije »United Press« izjavo o razgovoru, ki ga je imel v nedeljo z veleposlanikom Francove Španije, Sandronizom. Maura je izjavil, da je Sandroniz »resno in odločno« razlozil stališče republikanske stranke, ki jo podpirajo tudi vse sindikalne organizacije. Maura je izjavil nadalje Sandronizu, da se je pripravljen v Franciji ali v Španiji razgovorjati s kakršnim kol zastopnikom španske vlade. Razgovori pa so nujni. V primeru, da bi Francova vlada negativno odgovorila ali pa pričela z zavlačevalno taktiko, bodo republikanske organizacije ostro nastopile. Kakor javlja »United Press«, je predlagal Maura Sandronizu, da bi uvedli v Španiji konstitucionalen režim brez prelivanja krvi.

Zunanje-politična kriza grške vlade

Bern, 16. nov. Iz nekoga londonskega poročila švicarskega lista »Die Tat« je razvidno, da postaja grška polemika z Bolgarijo vedno silovitejša. Po istem poročilu je podala šest grških ministrov ministrskemu predsedniku Papandreu ostavko, ker v pogojih za premirje z Bolgarijo n' so upoštevali upravičene grške zahteve. Papandreu pa ostavke ni sprejel. Tudi Eden je imel o priliki svojega obiska v Atenah mnogo truda, da je razložil grški vladi, da grški ozemeljskih in reparacijskih zahtev ne morejo sprejeti v določla za premirje z Bolgarijo, marveč da jih bodo kasneje uredili. Razpoloženje v Grčiji je do skrajnosti prot bolgarsko.

Zeneva, 16. nov. Vse kaže, da nameravajo znova organizirati grško vojsko pod angleškim vodstvom. Na to namiguje agencija Reuter, v poročilu, v katerem pravi, da se udeležijo vrhovni poveljniki britanskih čet v Grčiji posvetov v grškem vojnem ministruvju kjer razpravljajo o obnovi redne grške vojske.

Nadaljnji udarci komunistom na Dolenjskem

Ravno pred tednom dni smo poročali o novih lepih uspehih, ki so jih dosegli domobranski udarniki v osrčju Dolenjske, tam okrog Stične in St. Vida. Medtem dospela poročila kažejo, da domobranci, posebno njihove udarne skupine, komunistom ne dajo oddiha, temveč jih zasledujejo neprestano dalje in jim zadajajo vedno nove udarce.

Meničaninova bojna skupina je dne 5. novembra »znemada odšla« preiskovat teren v smeri Gabrovka—Žvirčce. Ves dan ni nikjer naletela na kako komunistično krdelo, niti ne na kako izdajco. Naslednji dan, 6. novembra, se je del bojne skupine utrdil na svojih položajih. Okoli 15. so se komunisti res približali ter začeli domobranske položaje obstreljevati z dvema srednjima metometoma. Pod zaščito tega ognja so se začeli pripravljati na napad, domobranci pa so jih prehiteli s protinapadom, pri katerem je padlo 12 komunistov in so ti izgubili tudi 1 strojnico. Okrog 18. so komunisti napadli drugič, počnili od 23. pa tretjič, spet obakrat brez uspeha. Domobranski izpad je končno posekel te komunistične »taktične podvige«. Padlo je še 15 tolovajev, nekaj pa je bilo ranjenih.

Naslednji dan je bojna skupina krenila v smeri Dečje gore in Hinj. Hinje so bili komunisti utrdili s številnimi bunkeri, držala pa jih je 8. brigada. Ker leži Dečja gora v pogledu na Hnjo taktično zelo prikladno, je »Gubečeva brigada« takoj in srdito napadla na nje postirani domobranski oddelki, a je bila odbita. Po polurni borbi so domobranci uprizorili protinapad ter »gubečevce« razpršili na vse vetrove. Na bojišču je obležalo 40 tolovajev. Ona domobranska edinca, ki je bila usmerjena k Hinjam, je vas zavzela v naskoku. Borba je trajala samo nekaj minut. V njej je padlo nadaljnjih 21 komunistov. Del te domobranske enote je pobil potem v smeri k Dečji gori, da je prišel v hrbet »gubečevcem«. Zaplenil je nekaj strojnic in

Sovjetske vojne izgube

Berlin, 15. nov. V skoraj 41 mesecah vojni proti Sovjetski zvezi so utrpeli boljše-viške suhozemne, pomorske in letalske sile izredno visoke izgube. Po nemških računih so izgubili Sovjeti v tem času 32,6 milijona mrtvih, ranjenih in ujetih, medtem 13,4 milijona samo mrtvih. Te številke se samo malo razlikujejo od števil, ki jih je objavil v juliju leta 1943 list »Daily Express«. Po teh poročilih so izgubili Sovjeti 30 milijonov mrtvih, ranjenih in pogrešanih. V velikih sovjetskih ofenzivah na področju Orel-Bjelgorod, v zimski ofenzivi 1943—44 z izhodiščem Zitimir ter v veliki poletni ofenzivi 1944 z izhodiščem Vitebsk so izgubili Sovjeti nadaljnje stotine mrtvih ter izredno veliko število ranjenih in bolnih.

Okorna moskovska propaganda

Budimpešta, 15. nov. Da bi ohromili bojno moč Madžarske, uporabljajo na sovjetski strani nova propagandna sile, ker postaja ocor madžarskih čet in madžarskega prebivalstva proti boljševiski poplavi vedno večji. Zato razširja sedaj sovjetska propagandna poročila, ki jih je povzel tudi švedski tisk, in s katerim hočejo pomiriti upravičene skrbi madžarskega prebivalstva. Tako je javil list »Svenska Dagblad« iz Moskve, da se madžarskemu prebivalstvu ni treba bati rdeče vojske, ker nastopa na vzhodnem Madžarskem »izredno korektno in disciplinirano ter postopa prijateljsko z madžarskim prebivalstvom«. Poročilo celo trdi, da je madžarska duhovščina pozvala prebivalstvo, »naj zaupno sodeluje z rdečo vojsko«. V zvezi s tem izjavljajo v poučenih madžarskih krogih, da so sovjetska grozodejstva na vzhodnem Madžarskem, kjer so že pričeli boljševisacija, madžarskemu prebivalstvu znana in da se lahko samo čudijo okorni propagandi, s katero skušajo sedaj na sovjetski strani dokazati nasprotno.

Preganjanja v Rumuniji

Bern, 16. nov. Kakor javlja »agencija UP iz Bukarešte, zapirajo v rumunskem glavnem mestu ter na deželi s pospešeno nalagico člane Železne garde. Doslej so zapirali približno 4000 ljudi. Med aretiranci je 320 intelektualcev.

Stockholm, 16. nov. V zvezi z znanim poročilom agencije Tass o nemirih v Konstanzu, javlja sedaj »Exchange Telegraph« iz Bukarešte, da je »novizvoljen« župan Konstanc, komunistični odvotnik dr. Zeller. Zaradi teh in silnih nemirov v rumunskih mestih je spoznal Sanatescu, da ni dorasel položaju, ter je moral preosnovati svojo vlado predvsem zato, ker je imela njegova vlada tudi na drugih področjih stalne spore z Moskvo. »Exchange« je mnenja, da je treba počakati, ali bo lahko dosegla nova vlada osrednjo oblast in avtoriteto.

Bern, 16. nov. Kakor javlja »Exchange« iz Bukarešte, hoče ostati nadboljševik Višinski dalje časa v Rumuniji, »da bi proučil razmere. Kaj to pomeni, si lahko predstavljamo.

Grčija in Turčija

Amsterdam, 16. nov. Kakor javlja agencija Reuter v vesti iz Aten, so tam objavili, da je Turčija že pred tremi meseci obvestila grškega ministrskega predsednika Papandrea, da nima nikakih teritorialnih zahtev glede kakršnegakoli dela Dodekaneza.

Churchill spet v Londonu

Bern, 16. nov. Churchill in Eden sta zaključila svoje pariske razgovore z de Gaullovo vlado. Objavljen je bil službeni komunik, ki pravi, da se je pri vseh obravnavanih vprašanjih pokazalo »enotno naziranje«.

»United Press« zatrjuje, da je prišel Churchill v Pariz šele po iztrpnih in, kot pravijo, uspešnih razgovorih s načelnikom belgijske in nizozemske vlade. Po pariških konferencah je smatrali, da je pot k trdni vojaški zvezi, ki bo spojila vse zapadno Evropo v enoten blok, dokončno pripravljena.

Amsterdam, 16. nov. Reuter javlja, da je prispel Churchill s svojim spremstvom v terek popoldne iz Pariza v London.

Stockholm, 14. nov. Britanska delegacija, sestavljena iz zastopnikov vseh parlamentarnih strank, bo odptovala v Sovjetsko zvezo, kjer bo bivala nekaj tednov, javlja »Morgen Tidning« z Londona. Prirava so že toliko napredovali, da bodo parlamentarci lahko kmalu odptovali.

streliva, ujel 2 komunisti, na terenu pa našel 13 padlih »gubečevcev«.

Po kratkem poškiku je domobranska udarna skupina nadaljevala svojo akcijo. Pri Gradenci so našli na komunistično bolnišnico in jo uničili. Pri vaseh Jama in Lašce je bilo uničenih več tolovajskih zased.

Komunisti so hoteli za vsako ceno preprečiti prehod domobranskih oddelkov preko Krke. Koncentrirali so v ta namcu vse težko orožje, kar so ga imeli, vendar so bli njihov napori brez uspeha. Domobranske enote so preile Krko in temeljito očistile tolovajska skladišča.

Pri pregledu terena so domobranci našli 129 padlih komunistov. Koiko jih je obležalo z raznih grapah, kjer jih niso mogli ekati, se ne ve, vsekakor pa jih je bilo tudi precej. Enako mora biti velko tudi število ranjenih komunistov. Domobranske izgube so znašale 2 mrtva in 6 ranjenih, od teh 2 le neznanu.

Da se ne pozab, naj bo zabeleženo še tole: Dne 4. novembra so kočevski domobranci poslali izvidniški oddelki proti Koprivniku. Oddelki je naletel na 88 tolovajev iz 4 bataljona belokrajanskega odreda. Razvila se je kratka borba, v kateri je obležalo 25 komunistov, med njimi »operativni oficir« šaba belokrajanskega odreda, neki »major« Kolman iz Sevnca, dalje namestnik komandanta imenovanege odreda, obveščevalc odreda in še en poročnik. Ujetih je bilo 16 tolovajev in 1 tolovajka. Domobranci niso imeli nobene izgube.

Nekaj dni kasneje, dne 8. t. m., je kočevska domobranska patrulja blizu Koprivnika naletela na komunistično patruljo in jo zapodila v beg. Obležala sta 2 mrtva komunisti. Patrulje domobranske posadke v Hotedričah so se spoprijele s komunisti dne 6. in 9. t. m. Pri prvem spopadu so komunisti izgubili enega, pri drugim pa 7 padlih.

Obvestila »Preveda«

Prodaja mesa

Petrošniki bodo prejeli v soboto dne 18. t. m. 10 dkg govedine proti odvzemu odrezkov št. 5 in 3 Nov novebrske živilske nakaznice, izdane od Mestnega preskrbovalnega urada v Ljubljani.

Mesarji morajo biti v petek, dne 17. t. m. togo ob 15. uri na mestni klavnici zaradi dodelitve mesa.

Gospodarstvo

— Iz trgovskega in združnega registra. Pri tvrdki »Sikor«, družbi z o. z. v Ljubljani so bili vpisani poslovodje Mihael Hafner, trgovec, Metka Sirc roj. Franke, trgovčeva soproga in Eberhard Gaspari, trgovski zastopnik, vsi v Ljubljani. Družbo zastopata in podpisujeta Mihael Hafner in Vinko Sirc vsak samostojno, ostala dva poslovodji Metka Sirc in Eberhard Gaspari pa vsak kolektivno z enim prvonavedenih poslovodji. — Pri Glavni knetijski blagovni zadrugi z o. j. v Ljubljani so bili za soppodpisovanje pooblašteni naslednji uradniiki zadruge: inž. Bogdan Ferlic, ravnatelj, Jože Spindler, vodja urada zadruge, Janko Bukovec, glavni knjigovodja, in Anton Erkerpeč, tajnik zadruge, vsi v Ljubljani.

— Zavarovalna zveza dunajskih industrijce na vzajemni osnovi. Pred leti so ustanovili industrijci in veletrgovci na Dunaju Zavarovalno zvezo, da nudi svojim članom na vzajemni osnovi zavarovalno zaščito in si članji tako prirranjoda bi iskali potrebno zaščito pri privatnih zavarovalnih podjetjih, ki delajo na pridobitni osnovi. Temeljna misel je bila, da se industrija in veletrgovina na področju zavarovalstva osamosvojita. Take zveze, na katere v inozemstvu večkrat naljetimo, v neki meri služijo nacionalizaciji zavarovalnega poslovanja in se prav zaradi tega ustanavljajo v deželah, ki zavarovalno zaščito uvežajo. Inkasno premij dunajske družbe je znašal v l. 1943 600 tisoč mark, pri reziiji, ki je znašala zgolj 80.000 mark. Reziija je razmeroma majhna, ker odpadejo pri takji družbi akvizicijski stroški, ki zavarovalni posel zelo obremenjujejo. Cisti dobiček se je nasprotni prejšnjemu letu potrojil, četudi škodni potek v poslovnem letu 1943 ni bil najbolj ugoden (N. W. Taglat z dne 27. okt. 1944). V literaturi in zlasti v zavarovalni praksi se take zavarovalne zveze načelno ne priporočajo iz razumljvih razlogov (gl. na pr. Versicherungsllexikon), češ da taka zveza ne nudi zadostne zaščite, kakor ju nudijo privatne zavarovalnice, da izpodkopavajo stavbo zavarovalstva s tem, da odtegnejo pomembne zneske čisti zavarovalni industriji in končno da manjka prepotrebna izmenjava rizikov, ki je pogoj zdravega zavarovalstva. Stvar za služi temeljit študij: šele potem bi se mogla izreči končna sodba o teh zavarovalnih zvezah trgovine in industrije. Kakor čujemo, se v naših gospodarskih krogih razpravlja o tem problemu, ki ima pri nas vrhu tega obsežje prepotrebne nacionalizacije zavarovalnega posla.

— Poslovanje UNRE. Pred drugim letom ustanovljena zavezniška mednarodna organizacija za pomoč in obnovo združenih narodov UNRA je prinesla narodom, ki prihajajo za pomoč v poštev, zgolj razočaranja. Ko je bila s sodelovanjem 40 držav ustanovljena UNRA pod vodstvom ameriških Zedinjenih držav, je propaganda obetala obsežne dobave žita, tekstilnega blaga, zdravil in najrazličnejših potrošnih predmetov. Prvo razočaranje so že doživeli Italijani v Južni Italiji. Tu di Francija in Belgija nista občili skoro nič. Grkom šele zdaj objubljajo najpotrebnejše. Razočaranje prizatelih narodov dnevnio narašča. Tako je moral nedavno sam angleški zunanji minister Eden v posebni izjavi zagotoviti Grkom pošiljke žilvil, ki naj bi obsegale mesečno 60.000 ton. Toda doslej je prišla v Pirje ena sama ladjca z živili, kar seveda položaja glede prehrane ne more zboljšati. Podobno, kakor z živili, je z drugimi predmeti dnevne potrebe in tudi s surovinami za industrijo. Generalni ravnatelj UNRE, Herbert Lehmann, je moral pohiteti v Evropo. Te dni je prispel v London, da »prouči možnosti končne izgraditve organizacije za pomoči in podporo«. V posebni izjavi se je obrnil na prizadete evropske narode, ki jih je UNRA razočarala. Priznal je, da UNRA doslej ni mogla pričeti z uspešnim detovanjem, to pa je upravičilo s klavzulo o mednarodnem dogovoru glede UNRE po kateri imajo vojaški transporti prednost pred zasebnimi in torej tudi pred pošiljkami UNRE. Zaradi pomanjkanja prevoznih sredstev, ki mcrajo biti predvsem na razpologu za vojsko, UNRA ni mogla nuditi dovoljne pomoči prizadetim narodom.

— Naložbe angleškega kapitala v bivši carski Rusiji. Leta 1930, je bil na angleško zahtevo sestavljen angleško-sovjetski odbor, ki naj bi razrešil vprašanja vsaj delnega povračila naložb angleškega kapitala v bivši carski Rusiji. Takratna pogajanja niso prišla naprej in to se končala brez rezultata. Te dni pa je bilo v angleškem parlamentu stavljeno vladi vprašanje, kako si predstavlja ureditev tega vprašanja. Zunanji urad je na to vprašanje odgovoril, da je predvidena možnost pozneje ureditve, kar so angleški upniki razumeli tako, da angleška vlada sicer v načelu priznava zahteve upnikov, da pa se hoče izogniti vsemu, kar bi moglo obremeniti odnosaje s Sovjetsko zvezo. Zato v londonskih finančnih krogih ne računajo s tem, da bi angleška vlada v tem pogledu napravila kakršnekoli korake v Moskvi.

Kronika

Poveljnik Rodosa poltovnik Wagner je javil Führerju, da so branili tega otoka v zahvalu za skrb, ki so jo doležali njihovi svujci v Porenju, vzhodni Prusiji in v bombardiranih ozemljih, zbrali v proslavo 9. novembra 20.000 RM, ki so jih stavili Führerju tozadevno na razpolago.

12.000 se jih je že vrnilo. Ducejev zakon o pomilostitvi ni ostal brez vpliva na iregularne Badoglijeve čete, ki se nastopajo na gorskem ozemlju severne Italije. Kakor javljajo, cenijo, da se je doslej odzvalo zakonu o pomilostitvi približno 12.000 oseb, ki so se prostovoljno javile v vojaško in delavno službo. Iz severnoitalijanskih krajev prihajajo stalno poročila o teh povratnikih.

»Ni izgledov, da bo nastopilo v Nemčiji pomanjkanje živila, je dejal živilski strokovnjak ameriškega zveznega urada za zunanjo trgovino John Jassels v poročilu o pravkar končanem evropskem potovanju.

Zdržitve madžarskega tiska. Od 14. novembra dalje izhajajo skupno kot en list središčni budimpeštanski listi: vladni list »Foggetleneg«; za opoldanskim listom »Eesti Ujsage«, list stranke puščastih križev »Oessertars«; za opoldanskim listom »Magyaros«, dnevnici listi »Uj Magiarsage« ter organ madžarskih narodnih socialistov »Magyarosage«. Oba večerna lista »Magyar-örzage« in »Feste«, katoliška lista »Nemzeti Ujsage« in »Uj Nemzedek« izhajata že 14 dni skupno. Razen imenovanih listov ter »Pester Lloyd« bodo v bodoče izhajali še pet popoldanskih, oziroma večernih časopisov.

Bombe, ki so jih odvrgli anglosaški teroristični letalci na Milan, so bile, kot se naknadno ugotovilo, izdelane v tvornicah Bagnoli pri Neaplju. Zavezniška vojska obhlta sedaj silijo italijanske delavce, da izdelujejo bombe, katere uporabljajo anglosaški letalci za rušenje italijanskih mest in uničenje italijanskih življenj.

Znani egiptski veleindustrija Ahmed Abud paša je podal v Združene države, da bi razpravjal z ameriški družba, o zgraditvi elektrarne ob jezu pri Asuanu. Kakor javljajo iz egiptskega vira, ameriške družbe še ne morejo poslati potrebnega gradiva in strojev. Selaj je Egiptenje minila potrpeljivost in Ahmed Abud paša je šel sam v Zedinjene države.

Francoski krvni davek za osvoboditve. Francija bo morala drago plačati svojo »osvoboditve«. Po vesti »Exchange« bo morala prevzeti »svoy popolen del pri zaželenem angloameriškem premaganju Japonske. Francoske čete so v tam namen v Severni Afriki že izvežbali. Kot javljajo, pluje veliko francosko vojno brodoge proti Vzhodni Aziji, da bi skupaj z bojno ladjo »Richelleu«, ki je že tamkaj, sodelovalo v borbah proti Japoncem.

Most preko Arna v Florenci. Po ameriški vesti so baje zaveznički obnovili slavni srednjeveški most preko Arna v Florenci, Ponte Vecchio, katerega so sedaj izročili prometu. Nemške čete so na izreco povlele čuvale Ponte Vecchio prav tako, kot vse florentinske zgodovinske spomenike in cerkve. Mesta niso porušile, kot hočejo to trditi ameriške vesti. Pri odhodu nemških čet iz Florencie je bil svetovno znani most popolnoma nedotaknjen.

»Intenzivneje v Angliji naslavlja švicarski »Tate« svoje poročilo iz Londona o tamkajšnjem razpoloženju, v katerem pra-

Jubilej dela

V družini g. Frana Rekarja, predsednika dež. sodišča v p., praznujejo danes redek jubilej 40 let zvestega dela svoje drage kuharke Marije Rakovec. Tak delovni praznik presega družinski okvir, zato je prav, da se ga javno spomnimo.

Kot čisto mlado deklo je Marija Rakovec, roj. 16. 12. 1881 v Begunjah pri Lescah na današnji dan pred 40 leti, prišla v službo že k materi svojega sedanjega gospodarja. Kot gospodinja pomočnica in kuharica je svojo družino zvesto spremljala v dobrih in hudih časih. Z ljubeznijo je pomagala svoji gospodini pri vzgoji petih otrok, ki so jo imeli srčno radi in jo danes s svojimi otroci spoštujejo kot draga družinskega člana. Bogoboječa in skromna si sedaj želi, da bi kmalu mogla uživati zasluženi pokoj v svoji rodni vasi, v svoji hišici ob potoku, ob spominih na svojo odraslo in še malo otročad, zadovoljno prisluščujoč potrkavanju zvonov stare cerkvice Sv. Petra.

To ji tudi mi želimo in še mnogo zdravih let, k lepemu delovnemu jubileju pa iskreno čestitamo.

Kultura

Univ. prof. Aleksander Maklecov — šestdesetletnik

Redni profesor za kazensko pravo in kriminologijo na pravni fakulteti v Ljubljani Aleksander Vasiljevič Maklecov je večerj obhajal svoj šestdeseti rojstni dan. Rodil se je (po julijanskem koledarju) dne 3. novembra 1844 v Gorodnem, okrajnem mestu Harkovske gubernije, kjer je bil njegov oče ravnatelj realke. Po dovršenih klasičnih gimnazij v Penzi, rojstnem mestu Lermontova, se je najprej vpisal na filološko, nato pa na pravno fakulteto Imperatorske univerze v Harkovu. Svoje pravne študije je dovršil 1. 1908 z odličnim uspehom. Že kot visokošolcu mu je fakulteta podelila zlato kolajno v priznanje za odlično ocenjeno znanstveno delo: »Vrste krivičnih oblik v kazenskem pravu«. V letu 1912 je odlično napravil vse izpite za magistra kazenskega prava in kazensko sodnega postopanja. Po ruskem univerzitetnem pravu je veljal magistrat prava več kakor zapadnoevropski doktorat. Kajti magistrat prava je bil kot tak že usposobljen, da predava na univerzi slično kakor pri nas privatni docenti. Od leta 1912 do 1919 je predaval najprej kot docent, nato kot profesor na harkovski univerzi materialno in formalno kazensko pravo. Leta 1914 ga je harkovska pravna fakulteta poslala zaradi znanstvene izpopolnitve v Berlin, kjer je delal v seminarjih slov.ih profesorjev Franca v. Liszta in Jožefa Kohlera. Ker je kmalu nato izbruhnila vojna, je moral svoje znanstveno delo prekiniti ter se vrniti v domovino.

V marcu leta 1920 je prof. Maklecov zapustil Rusijo ter se najprej naselil v Jugoslavijo, kjer je posoval kot upravnik ruskega šolskega odseka. Nato je postal leta 1922 profesor kazenskega prava ruske pravne fakultete v Prazi. Leta 1926 pa ga je naša univerza pozvala, da predava kot kontraktualni izredni profesor kazensko

pravo na pravni fakulteti. V decembru leta 1930 je bil imenovan za rednega univerzitetnega profesorja.

Prof. Maklecov je kot pravni pisatelj izredno plodovit in v svoji stroki vsestranski. Na tem mestu ne moremo niti približno naštevati vseh njegovih mnogostevnih znanstvenih del, saj bi bilo to delo celo za poklicnega bibliografa dokaj težavno. Napisal je razprave v slovenskem, srbohrvaškem, ruskem, češkem, nemškem, francoskem in angleškem jeziku. Pri nas ga opažamo kot vsakoletnega stalnega sodelavca Zbornika znanstvenih razprav. Razprav pravnega razreda Slovenske Akademije, Slovenskega Pravnika, Časa in še mnogih drugih slovenskih revij. Poleg pozitivnega kazenskega prava se bavi ljubljant zlasti z mladinskim kazenskim pravom, s prav posebno vnuo pa s kriminologijo. Na tem področju je dovršil tudi obsirno delo o »Uvodu v kriminologijo«, ki čaka še nastika.

Iz Ljubljane

— Novi grobovi. V cvetu svoje mladosti je umrla učiteljica Milena Kodrč. Sv. maša zadušnica bo v petek ob pol 8. v frančiškanski cerkvi. V 48. letu svoje dobe je umrl Ivan Guštin, maš. kapetan I. kl bivše jug. mornarice. Zapuščila soprogo Julijano, sestri, brate in drugo sorodstvo. Maša zadušnica za pokojnikom bo v ponedeljek 20. novembra ob 7. uri zjutraj v frančiškanski cerkvi. V visoki starosti 87 let je zapustil svoje Anton Anžič, posestnik in ustanovitelj gasilnega društva v Štepanji vasi, načelnik okrajnega šolskega sveta v Hrušici in dolgoletni podžupan občine Dobrunje. Pogreb pokojnika bo v petek, 17. t. m. ob 16. uri popoldne z doma žalost, Štepanjska cesta 9, na pokopališču pri Božjem grobu. Pokojnik zapuščila hčeri Frančiško por. Marenčič in Jožefo, zeta Avgusta Marenčiča in drugo sorodstvo. — Pokojnikom bodi ohranjen blag spomin, preostali izrekamo naše iskreno sožalje!

— Poroka. 15. t. m. sta se v cerkvi Sv. Cirila in Metoda poročila cand. jur. Reiser Jože in gđ. Marija Lajovic. Priči sta bila ženinov oče Reiser Jožef, direktor v p., in nevstin oče Lajovic Fran, tovarnar iz Lajtje. Bilo srečno!

— Poročila sta se gđ. Minka Košir, magistratna uradnica in g. ing. Cudek Ivan, magistratni uradnik. Priči sta bila g. ing. Segula Rudi in Andoljški Janez. Obilo sreč in božjega blagoslova!

— Nujen poziv trafikantom. Trafikanti v območju ljubljanskega mestnega preskrbovalnega urada morajo današnji petek 17. t. m. temu uradu brezpogojno oddati vse odrezke tobačnih izdelkov, ki so jih prodali do vključene 12. t. m. Odrezke, ki morajo biti nalepljeni, prežigosani in opremljeni z običajnimi seznanji v dvojniki ter shranjeni v papirnih vrečkah, bo urad v petek sprejemal v II. nadstropju palače Bate popoldne od 8. do 12. ure in popoldne od 14.30 do 16.30 ure.

— Spremembe v tramvajem prometu. Proga št. 1, ki je Zg. Siško neposredno vezala s splošno bolnišnico, je bila pred kratkim skrajšana. Sedaj obratujejo tramvaj št. 1 do glavne pošte, odnosno do Puccinjeve ulice. Od glavne pošte mimo magistrata do splošne bolnišnice so sedaj v prometu samo vozovi št. 2. — Promet na viški progi je bil spet poziljujen. Ko je naval na električno cestno železnico največji, obratuje nekaj rezervnih voz od Šiše do Viča in obratno.

— Novi in obnovljeni pločniki. Dela okrog novega hodnika za pešce na levi strani Tržaške ceste se bližajo zaključku. Sedaj polagajo granitne robnike za na ogju Tržaške ceste in Langusove ulice. Tu se že vidi, kako široka bo Tržaška cesta tudi v bodoče. — Na Gradščki obnavljajo del asfaltnega pločnika tudi na levi strani. Obrabljeno plast asfalta so že odstranili, treba bo le še zaliti betonsko podlago z novo asfaltno plastjo in jo utrditi ter uglatiti.

— Listje je odpadlo. Dež in sneg, ki že delj časa namakata zemljo, sta ogolila skoraj že vsa drevesa. Pomagale so mu včasih tudi močne sape. Malokatero drevo v mestu se še ponasa z redkim, močno uvelim listjem. Ponekod je zemlja vsa nastлана z njim. Golo vejevje žalostno ječi v vetru. Precej zelenila je opaziti še po mnogih travnikih v predmestjih. Toda tudi tam so nedvomni znaki, da se narava pripravla na zimsko spanje.

— Tudi Ljubljantanci so se privadili temi. Prebivalstvo našega mesta se je kaj kmalu navadilo na časih neprodno temo zaradi polne zatonitve. Sploščetka je bilo mnogo zabavljanja in nezadovoljstva. Že čez nekaj dni pa so se tudi bolj živčni Ljubljantanci in Ljubljantanke sprjznanili s tem dejstvom, obenem pa so spoznali, da tudi pod oblaci nemo ni nobena noč tako temna, da bi se nerisčas ne videlo. Seveda, precej potrpljenja in razumevanja je potrebno, če hočeš cel skozl takšne »egiptovsko temo« v Ljubljani, to pa tudi

ni najhujše. Najbolj so osebni promet otežkali nekateri pešci, ki se ponasaajo s pravimi žepnimi žarometi in spočetka niso znali takšnih svetilk pravilno uporabljati. Namesto, da bi usmerili svetlobo pred se v tla, so svetili v obraz tistim, ki so tipali v temi brez luči. Tak bleščeč snop svetlobe zadostuje, da nekaj časa onemogoči vsako orientacijo v temi in je že mnogokrat povzročil prav neprijetna trčenja. Sedaj so se ljudje privadili tudi življenja v temi, nedisciplinirani in brezobzirni lastniki žepnih žarometov pa so skoraj povsem izgignili.

TRGOVINA „OGLED“ LJUBLJANA, MESTNI TRG ŠTEV. 3 (Vhod sredi vežo)

NAKUP IN PRODAJA vsakovrstnih rabljenih predmetov. — Posamezne komade pohištva, spalnice, kuhinjske in pisarniške opreme, umetniške slike, preproge, otomane, žimnice, posteljne perle, globoke in športne vozčke, porcelan, steklenino i. t. d.

— Za Zimsko pomoč je daroval g. ravnatelj Vladimir Fischer, Ulica 3. maja 11 Lir 400 namesto cvetja na grob gđ. Ivane Zorič. Neimenovani je daroval za Zimsko pomoč Lir 10.000. Zimska pomoč se darovalcem najlepše zahvaljuje.

— Za onemoglo Ljubljancane daruje Ana Tomec 100 Lir v počastitev spomina g. Ivane Zorič.

— Zahvala. Namesto venca na krsto svoje pokojne sestre Zorič Ivane je darovala gospa Marija Ravnikar 800 Lir za gluhoeno. Ravnateljstvo se za velikodušen dar najiskrenee zahvaljuje.

— Tudi letos ne sme nobena slovenska družina ostati brez knjižnega daru Vodnikove družbe!

— Nesreče. Alojzij Gabrovšek, 44-letni telefonist iz Ljubljane, je padel s koleza in si zlomil desno nogo v členku. — Milan Foras, 10-letni sin posestnice iz Ljubljane, se je z vročo kavo oparil po rokah. — Anton Kobenc, 17-letni delavec iz Trebnjega, si je pri delu s cirkularko poškodoval desnico. — Jožefa Viranta, 23-letnega posestnikovega sina iz Škofljice je nekdo med preprom ugrižnil v desno lice. — Anton Srebrnjak, 26-letni delavec iz Ljubljane, si je pri delu poškodoval prste na obeh rokah. — Matilda Hamova, 63-letna zasebnica iz Ljubljane, si je pri padcu zlomila levoico. Poškodovanec se zdravi v splošni bolnišnici.

— FORMICOT PASTILE ZA DEZINFURKCIJO UST IN GRLA dobite v lekarnah.

Z Gorenjskega

Koroški Gauleiter je govoril bodočim voditeljem ljudske vojske. V torek 14. novembra so se v Celovcu sestali bodoči voditelji nemške ljudske vojske za Koroško. V navzočnosti odlikovanca z viteškim križcem, standardnega vodje Bestmanna, je Gauleiter dr. Raibe obrazložil poslušalcem pomen nemške ljudske vojske in njene naloge. Führer je sklical nemško ljudsko vojsko ob času največje stiske. Doložil ji je zelo resno nalogo, ki je nadvse pomembna za nadaljevanje vojne. Nemška ljudska vojska bo branila nemško domovino, njena naloga je skrbeti za to, da ostane hrbet nemškega bojišča prost ter da bodo morebitni sovražniki, ki bi se pojavili znotraj mej, takoj obvladani. Kakor v drugih obmejnih deželah, stoji nemška ljudska vojska tudi na Koroškem pred resnimi in odločilnimi nalogami. Ena njenih prvih nalog je onemogočenje tol. Gauleiter je ome-

nil gigantski branik, ki je bil izgrajen v Italiji za obrambo Koroške in s tem nemške južne meje. Koroška ljudska vojska bo tako organizirana, da bo v skrajni nevarnosti lahko takoj zasedla ogroženo mejo, ki jo bo branila proti sovražnim napadom. S tega vidika bodo podzveti vsi potrebni ukrepi za njeno ureditev. Potrebno je, da se stari borci iz svetovne vojne strnjeno zberejo k sodelovanju z izkušnimi vojniki iz sedanje vojne. Na Koroškem ne sme biti moča, ki bi se odgnali dolžnostim ljudske vojske. Oblasli bodo skrbele, da se ne bo nihče izmaknil. Samo Führer si je lahko dovolil mobilizacijo, ki bo dala milijonom mož orože v roke. Stranka ima pri tem delu težko in sveto dolžnost, katero bo izpolnila z vso vestnostjo.

Novice z Gorenjskega. Iz Tržiča poročajo, da je padel na vzhodnem bojišču n žji policijski stražmojster Jožef Slainer z T. žiča. Prav tako je v Tržču umrla Gabrijela Pogachnikova. Pokopali so jo v nedeljo 12. oktobra. — Na vzhodni fronti je padel grenadir Jakob Bogataj iz Kranja.

Z Jesenic. V ponedeljek 13. t. m. je umrl na Jeseničah delovnjak Jakob Kleč. Nadlje je umrl delovnjak Franc Gostiša. Oba so pokopali na Jeseničah.

S Štajerskega

Zaprisega nemške ljudske vojske v Mariboru. Kakor drugod v Nemčiji, je bila v nedeljo 12. novembra tudi v Mariboru zaprisežena nemška ljudska vojska. V prvih popoldanskih urah so se začeli zbirati možje in mladenci, ki so prikorakali v mesto v četah in bataljonih. Na zgodovinskem trgu pred magistratom so se ob tem času zbrali predstavniki stranke, Heilmattbunda, države in obozorne sile. Prikorakala je tudi godba, ki je ves čas udarjala vzpodbudne koračnice. Pred zaprisege se je oglasil boben, nato so se zastave priklopile v počastitev padlih pristajsev narodno socialistične stranke, kakor tudi padlih vojakov iz prve svetovne vojne. Nadalje je bil počaščen spomin žrtve sovražnega letalskega napada. Po pesmi o dobrem tovarišu je spregovoril okolični vodja Strobi, ki je očitno borbo narodno socialističnega gibanja ter pokazal pot, ki drži k zmaji. Nato je bila prečitana prisega, roke so se dvignile v vis, na tisoče mož pa je ponavljalo besedilo prisege. Ta prisega je združila stare bojevnike iz svetovne vojne z najmlajšim naraščajem spodnjštajerske dežele, ki se je zaobljubil, da bo čuval in varoval južno mejo države pred vsakim sovražnim navalom.

V Ljubljani delujeta še dve zavetiščji

Ljubljana, 16. novembra. Včeraj smo kratko opisali skrb mestne občine za onemoglo, kakor jo izvaja pod okriljem svojega socialnega oddelka v Zavetiščju za onemoglo v Japljev ulici. Razen mestne občine pa skrbe za onemoglo v Ljubljani še druga dobrodelna društva in ustanove. Največje in najstarejše je znano Zavetišče sv. Jožefa na Vidovdanski cesti, ki ga upravljajo usmljene sestre. To zavetišče skrbi sedaj za okoli 500 bolnikov in onemoglih. Pri požrtvovalnem delu in pri negi pomagata sestram dva hma zdravnika in več državnih zdravnikov. Vzdrževanje največjnih bolnikov in onemoglih podpira občine, kolikor pa morejo plačujoči bolniki stroške sami. Prehrana teh onemoglih je v sedanjem času vsekakor težko vprašanje. Zavetšče ima v ta namen na razpolago svoje zemljišče in veliko gospodarstvo. Deluje že iz srede druge polovice prejšnjega stoletja.

Tretje zavetišče, ki skrbi v Ljubljani za onemogle, je na Poljanjski cesti v b vshi Auerspergovi hiši. Ustanovilo ga je leta 1890 društvo ljubljanskih gospa, kasneje pa so skrbi za reveže prevzela redovnice Sv. Križa. Prvotno jim je bilo na razpolago malo, hno polopje, kasneje pa so doz da e straneke prostore in tako se je počasi razvilo zavetišče v senatorij. Kasneje so zopet sanatorij opustili in dom spremenili v zavetišče za onemogle, ki je znano pod imenom Josefium. Tudi v tem domu podpira onemogle in reveže občina, nekateri plačujejo oskrbovalno sami, drugi pa bivajo v zavetiščju zastoni. Trenutno živi v zavetiščju okoli 80 oskrbovank, ki so vse že nad 70 let stare. Zanje skrbi 11 sester. V zavetiščju je tudi švalna šola za dekleta.

Zatemnitev od 17. do 6.40

Iz Trsta

Vsak dan negode. 44 letni slaščičar Umberto Tirel je zašel z levico v stroj, 14 letni Dino Borghese iz ulice Sv. Marka 45 je srečal v Broletu nekega neznanca, ki ga je brez vzroka oklofutal. — 7 letni Umberto Puzer iz Novega grada je našel izstrelek, ki je eksplodiral. Puzer ima več ran na obrazu. — 81 letna Marija Modic vdova Logar iz Mejne ulice 1, je padla v zaklonišču in si zlomila levo nogo. — Avto je povozil 86 let. mizarja Avguštna Grbca iz Trgovske ulice 26. Ima zlomljeno levo nogo. — Ponesrečil se je pri delu 47 letni štilec Manil Zombar. — 17 letni Valentin Trečljak s Sv. Križa je padel z drevesa in se potkolkel pov lavi. — V Carluccijevi ulici je padel 69 letni Eduard Ceren, ki ima razne poškodbe, Ponesrečenci se zdravijo v tržaški bolnišnici.

Beleznica

KOLENDAR

Petek, 17. novembra: Gregor. DANASNJE PRIREDITIVE
Kino Matica: Immensee
Kino Sloga: Noč v Benetkah
Kino Union: Nevarna pomlad

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kimet, Ciril Metodova ul. 43, Trnkovcy gđ., Mestni trg 4, Ustaz, Se-lenburgova ulica 7.

Zatemnitev od 17. do 6.40

DRŽAVNO GLEDALIŠČE DRAMA

Petek, 17. novembra: Zaprt.
Sobota, 18. novembra ob 16.30: Življenje je lepo. Premiera. Red Premierski.
Nedelja, 19. novembra ob 15. uri: Triglav-ska roža. Mladinska predstava. Izven. Cene od 40 lir navzdol.

M. Achard: »Življenje je lepo«. Optimi-stična komedija v treh dejanjih. Osebe: »Bonaparte« — Jan, Milky — Levarjeva, Stefan — Nakerst, Aubert — Vl. Skrbinšek, Brissot — Lipah, Stražnik — Kovič, Jaques — Sever, Gost v azlu — Plut, 2. gost v azlu — Gorinšek, Margot — V. Juvanova, Marguerite — Pugnjeva, Krčmar — Podgoršek. Režiser: prof. O. Šest. Scena: arh. Franz. Godi se v Parizu. Opozar-jamo, da bo premiera jutri, v soboto za red Premierski.

OPERA

Petek, 17. novembra: Zaprt.
Sobota, 18. novembra ob 16.30 uri: Mignon. Red Sobota.
Nedelja, 19. novembra ob 16.30 uri: Tra-viata. Izven. Cene od 60 lir navzdol.

Thomas: »Mignone«. Ta opera, ki vsebuje znane arije, spada med posebno popularna dela operne literature. Pelj bodo: Kogejeva, Ivančičeva, Franc L. Lupaš, Dolničar, Langus, Kobal in Gregorin. Prvo in drugo dejanje se godi v Nemčiji, tretje v Italiji v letu 1790. Dirigent: S. Hubad. Režiser in koreograf: P. Golovin.

Dodajniška skupina Jadransko Primorje RADIO LJUBLJANA

PETEK, 17. NOVEMBRA
7.00—7.10: Poročila v nemščini. 7.10—9.00: Jutrjanji koncert. Vmes: 7.30—7.40: Poročila v slovenščini. 9.—9.10: Poročila v nemščini. 12.—13.30: Opoldanski koncert. 12.30—12.45: Poročila v nemščini in slovenščini, napoved sporeda. 12.45—14.: Salonski orkester vodi Albert Dermelj. 14.—14.10: Poročila v nemščini. 14.10—15.: Radijski godalni orkester vodi D. M. Šijanec. 17.—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—18.15: Vedno dobre volje. 18.15—18.45: Kmečki trio 1845 do 19.: »Iz našega lepšojavja« — Evgen Lovšin bere iz svoje knjige »Okrog Trilavca«. 19.—19.30: Komorni zbor. 19.30—19.45: Poročila v slovenščini. 19.45—20.: Prens branja članka ministra dr. Gobbelsa iz tednika »Das Reich«. 20.—20.15: Poročila v nemščini. 20.15—22.: Ljubljanski študentje — zvočna gra — napisal Ivan Pregelj — izvajo člani radijske igrarske družine, vodstvo: ing. Ivan Pengov. 22.—22.15: Poročila v nemščini in napoved sporeda. 22.15—23.: Mlo kramljanja, malo plesanja — Plesni orkester vodi Dušan Prevorsek. 23.—24.: Prens osrednega nemškega sporeda.

NAROCITE SE NA ROMANE

DK

DOBRE KNJIGE!

tudi srčna dobrota in pravičnost do svojih učencev.
Ad multos annos!

Novalis

V kolikor vojna še dopušta intenzivnejše zanimanje za literaturo, njene mlitjive in nemiljivo vrednote, je opaziti živahnije zanimanje za nemško romantiko. Morda je tudi v tem predvsem odziv na vojno, na njene usodne pretresilje, na njeno vzburkano dogajanje, ki je samo polno romantike, a vse drugačne, kot je samo literatura. Med imeni, ki znova vstajajo iz pozlačena groba slovstvene zgodovine in vstopajo v živo duhovno zavest mladega rodu, je tudi Friedrich von Hardenberg, znan v slovstvu pod psevdonimom Novalis. Bil je med zgodnjimi znanilci romantične miselnosti; in njegove »Hymnen an die Nacht« se uvrščajo med najznačilnejše pesniške izraze nemškega romantizma.

Novalis — je pisal o njem nedavno C. Martini — je bil svečan in najvišji pesnik tega gibanja. Pri njem sta bili življenje in poezija — ta sen romantikov — eno in isto; on je mogel s posebno lirčno silo uredniti to, kar so njegov tovarilši zaman skušali najti in dognati v teoriji. Novalis je izražal veliki fantastični nagib — »Todessehnsucht«, hrepenenje po smrti, ne menea se za razne teorije in pesniško modo svojega časa, marveč docela po potrebah svojega srca. Srce: to je bil protagonist mučne drame njegovega bogato razčlenjenega notranjega življenja. Njegove »Himne noči« so polne drhtečih izrazov pesnikove notranjosti, spisane v bleščemem, skrbno izbranim jeziku in prežete z duševnostjo, ki se zdi, kakor bi bila navdahnjena naravnost z neba.

Novalis ni imel čudovite Goethejeve sposobnosti, da bi podrgel svoje lastni vžaje znanjemu svetu, marveč je skušal prenesti v neskončnost svoje osebne življenjske skušnje, svojo bolest in ljubezen. Njegova lirika je po moči svojega izraza prekosila A. W. Schleglovo in Tickovo, katerih poezi-

ja ni kazala tople intimnosti, marveč je bila večkrat prisiljena in izumetničena.

V novembu 1794 je Friedrich von Hardenberg, ki mu je bilo takrat 21 let, spoznal Sofijo von Kühn, ki je bila malone št let mlajša, a smrt je človekovo zlitje z Neskončnim in Večnim.

Ich fühle des Todes verjüngende Ft., in Balsam und Aether verwandt mit mein Blut.
Dve leti po dovršiti pesmi, ki so vprav edinstven umetniški izraz: nenašnje romantične, se je Novalis izpopolnil v prepenjenju po večnosti, ki naj ga privede v naraje ne-skončne ljubezni. L. 1801, star 29 let, je na perutičah Noči za veljno odplava, v on-snatvost.
Njegovo življenje: Friedrich von Hardenberg se je rodil 12. maja 1772 v Wierstedtu. Študiral je na univerzi v Jeni, kjer se je navdušil za Schillerjevo poezijo, pod vplivom Goetheja pa se je potkzul v dramati. Na očetov pritisk ga je prav Schiller prepričal, da naj opusti pesnikovanje in se pripravla za kak resen poklic. Zdad je Novalis zapustil Jeni in odšel v Lipsko, kjer se je seznanil s Kantovo filozofijo in klasi-cizmom. Tu se je zaljubil v trinajletno Sofijo von Kühn, ki je bila hladen in naiven otrok, daleč od tistih oblik, kakor jih je videla v nji počtova ljubezen, iščoča ideal ženstvenosti. Novalis se je na skrivaj zaročil z Sofjo, a že kmalu so se pojavila pri nji znamenja sušice, ki jo je pobrala l. 1797. Kot pesnik je začel Novalis sode-lovati v glasilo romantikov »Atheneum«, zapustil je tudi razne delno fragmentarne spise v prozi, Dialoge in Dnevniki. Nedo-vršen je ostal tudi njegov poskus romana »Heinrich von Osterreich«, takisto značil-nen izraz nove romantične miselnosti. V eseju »Krščanstvo in Evropa« je Novalis raz-vil svoje poglede na nekatere miselne probleme človeštva, obujajoč si ob odmevih francoske revolucije in napoleonskih vojn prived srednjeveške krščanske družbe.

poezija, edina zmagovalka v teminah duše, odsev velike, skrivnostne Luči. »Neskončna skrivnost — vsako žilo mi poplavlja opojen droblet.« In kaj je ta Novalisova Noč? Samo simbol smrti, a smrt je človekovo zlitje z Neskončnim in Večnim.

Ich fühle des Todes verjüngende Ft., in Balsam und Aether verwandt mit mein Blut.

Dve leti po dovršiti pesmi, ki so vprav edinstven umetniški izraz: nenašnje romantične, se je Novalis izpopolnil v prepenjenju po večnosti, ki naj ga privede v naraje neskončne ljubezni. L. 1801, star 29 let, je na perutičah Noči za veljno odplava, v on-snatvost.

Njegovo življenje: Friedrich von Hardenberg se je rodil 12. maja 1772 v Wierstedtu. Študiral je na univerzi v Jeni, kjer se je navdušil za Schillerjevo poezijo, pod vplivom Goetheja pa se je potkzul v dramati. Na očetov pritisk ga je prav Schiller prepričal, da naj opusti pesnikovanje in se pripravla za kak resen poklic. Zdad je Novalis zapustil Jeni in odšel v Lipsko, kjer se je seznanil s Kantovo filozofijo in klasi-cizmom. Tu se je zaljubil v trinajletno Sofijo von Kühn, ki je bila hladen in naiven otrok, daleč od tistih oblik, kakor jih je videla v nji počtova ljubezen, iščoča ideal ženstvenosti. Novalis se je na skrivaj zaročil z Sofjo, a že kmalu so se pojavila pri nji znamenja

SPORT

Kdo bo prvi in kdo drugi?

Ali Ljubljana ali Izток in — ali Mladika ali Vič?

Kdo bo prvi in kdo drugi, to je zdaj vprašanje, na katerega prav do zadnjega ne moremo odgovoriti v domačem pokalnem turniru, niti v seniorski niti v mladinski konkurenci, in to je prav za prav dobro tako. Mnogo je že bilo enakih ali podobnih tekmovalni, kjer so izgubila glavno privlačnost pravi zaradi tega, ker so naravnost kandidati za najboljša mesta trčili drug na drugega že davno pred koncem tekmovalja in so vse poznejše tekme bile le še potrebno zlo, ki ga je bilo treba vzeti v račun, da je bilo zadostno razpisom. Običnost, in to je ono, kar prireditelji najraje vidijo na igrišču, pa je takim dolžnostnim nastopom že obrnilo hrbet, blaginjski pa so se obrnili za marsikatero lino.

Nasa precej edina domača konkurenca te vrste v letošnji sezoni se je na srečo zasukala tako, da tega zadnjega čara do zaključka ni izgubila, temveč bosta v nedeljo na sporedu kar dve odločilni tekmi za razvrstitev najboljših udeležencev tekmovalja na najvažnejša in najdomanejša mesta — na prvo in drugo. Če hočemo biti zelo natančni, moramo obenem tudi priznati, da do tega razpletja ni prišlo samo čisto zaradi dogodkov samih, temveč so razvoju tekmovalja v to smer tudi nekoliko pomagali za zeleno mizo.

To velja predvsem za mladinski del tekmovalja, kjer je bila prav taka odločilna tekma med istima moštvoma, ki je bila odigrana že pred 14 dnevi, zaradi formalnosti razveljavljena in tako bo v nedeljo na vrsti še enkrat za vseni skrbni in vsa zagreznostjo, s kakršnimi je bile združena prva. V seniorski konkurenci je bila zadnja faz tekmovalja nekoliko poživljena s tem, da sta najbližnja udeležena turnirja svoje točke brez boja odstopila nastopniku, s katerim se še nista srečala na zelenem polju, kar je imelo za posledico, da so se skoraj čez noč razčistili vsi še neizgovorjeni dvomi glede vrstnega reda v tej tabeli od tretjega do poslednjega mesta. Tako je naenkrat tudi v tem delu tekmovalja ostalo nerešeno samo še vprašanje prvega in drugega, torej enako kakor med mladimi udeleženci.

Kaj je bilo po vsem gornjem bolj na dlani, kakor da so prireditelji sedli za mizo in strmili ob ta zaključna dogodka na eno nedeljo in na eno igrišče, s čemer računajo še prav posebno ogreti zanimanje športnega občinstva. In mislivo, da se niso zmotili preveč, če jim le muhasto vreme ne bo preudelo seglo v račune.

Akterji nedeljskih dveh odločitev so vsa ga štrije, in sicer med mladno enajstorici Mladiki in Viča,

med I. moštvi pa Ljubljana in Izток. Kakor bo poznavalec razmer se v spominu, je v prvi mladinski tekmi med gornjima partnerjema najtesneje (z 1:0) zmagala Mladika, kar že samo dovolj pove, kako na isu je visela končna odločitev in kako ogrečno so se porajenci otapali neuspeha, dokler niso slednji klonili samo za toliko, kolikor je bilo neobizno potrebno, da je Mladika spravila ves izkupiček. Razmerje sil v obeh moštvih se od tedaj gotovo ni spremenilo in tako ni dvoma, da bo ta ponovna odločilna tekma najmanj tako napeta in reopustljiva do zadnjega, kakor je bila prvotna.

Ljubljana in Izток

imata vsaj po situaciji na papirju hude račune. Iztok si je z znano udarnostjo in poživljavilstvo svojih igralcev, nekoliko pa tudi s pomočjo Hermezovov, ki so v ogroženem srečanju Ljubljani odščipnili dragoceno točko, ustvaril v tej konkurenci zavirljivo vodilno položa, kakršnega se ni imel od svojega obstoja. Ljubljani je ta podvoj iztoka že dolgo trin v peti, toda morala je čakati prav do zadnjega, da si ga bo lahko izrla. Posamezne tekme pred to odločilno so se pač vrstile tako, da prav do nedelje ni mogla nadoknaditi izgube ene točke s Hermesom in bo morala zdaj ta račun poravnati neposredno s prizadetim Itoikom. Nekateri pravijo, da je izid dvoboja med Ljubljano in Iztokom čisto negotov, drugi pa trdijo zopet, da o zmaji Ljubljane že tri dni prej ni treba niti najmanj dvomiti. Sveda imajo prav oboji! Mi se ne mislimo spuščati v napovedi, toda po vsem, kar smo letos slabega in dobrega videli na ljubljanskih nogometnih igriščih, ki kar računajo s tem, da bo Ljubljana uspela in bo potem tudi prvica, Iztok pa drugi. Sicer pa je za vse najbolje, da počakamo do nedelje zvečer...

Menda so ta razmišljanja dovolj obširna za trditve, da bo nedeljski spored med do-

Opozorilo

Organi policijskega zbora so prejeli strogi ukaz, da javijo sleherno prekršitev zatemitve ter vse kršitelje zatemitvenih predpisov takoj prijavijo. — V interesu občinstva je, da se pokorava predpisom protiletalske zašcite, ker bo sicer v nasprotnem primeru zadela krivice občutna kazen. Isto velja za neupoštevanje predpisov ob priklji letalskega alarma.

ZOBNA KREMA VAN KAIT

mačimi telmeci bolj napet kakor je bil marsikateri drugi, in zato še posebej vredne obiska in ogleda. Kdor bo hotel prisostvovati tem odločitvam, naj stopi na igrišče Ljubljane, in sicer ob 13.30 na mladinsko tekmo Mladika-Vič, ob 14.30 pa na tekmo I. moštev med Ljubljano in Iztokom.

iz Zbora nogometnih sodnikov. Za nedeljo, 19. t. m., delegirani naslednje gg. sodnike: Mladika - Vič (mladina) g Dolinar; Ljubljana - Izток g Kos Hinko; stranska sodnika gg. Dolinar in Safosk. — Poverjenik.

Še dva glasova o Celovcu

Kako enake in kako različne so včasid sobde o sportnih uspehih ali neuspehih? Eden spremljevalec ljubljanskega moštva, ki je v nedeljo z imenom Hermesa v Celovcu izgubilo nogometno tekmo proti tamkajšnjemu KAC Rapidu — ali kakor pravijo tukaj proti koroski reprezentanci — nam je dal o tem dogodku še naslednje podrobne informacije:

Za prireditve je v koroski prestolnici vladalo izredno veliko zanimanje. V svoji enajstorici so Celovčani zbrali pravo pravo reprezentanco Koroske, kot vodja napada pa je nastopil igralec Dorin iz Hamburga, ki je bil izredno neveren. Po številnem izidu sodeč bi vsak mislil, da so domačini ljubljanske goste kar preglazili brez vsakega odpora. Dejansko pa je bila stvar močno d ugačena in že samo razmerje kotov 12 : 2 v korist ljubljanskega moštva kaže zgovorno, na kateri strani je bilo več prednosti. Rekl bi lahko, da že dolgo ni bilo tekme, v kateri bi imeli naši nogometša toliko zrelih šans kakor v tej; pol metra pred golom, kjer ni bilo nobenega nasprotnega igralca, so bili ljubljanski napadalci najmanj petkrat in vendar nobenemu ni uspelo zadeti v mrežo. Situacij, ki bi jih znal izkristiti vsak zelenec na zelenem polju za dosego uspeha, je bilo na kupe, toda alokar ni bilo, ki bi bil toliko priseben, da bi bil postavil piko na i. — Malo je bilo med našimi takih, ki bi bili v zvezi s tem nastopom posebej vredni omembe. — Še najbolj je ustrežal vratar Oblak, dalje oba branilca, ki sta očelila mnogo kočljivih prizorov ter morda še napadalci Brodnik in Nagode, kotikor gre za njuno igro na odprtem. Vsi ostali so bili slabi, nekateri celo zelo slabi. V zvezi s celovskimi porazom ne moremo zanjočiti še tega, da je bil domači sodnik Stiany zelo netočen ter je med drugim priznal kar tri gole, ki niso bili doseženi pravilno. Dva od njih sta padla iz čistega offsidea, tretji pa v času, ko je eden ljubljanskih igralcev ležal poškodovan pred celovškimi vrati in je šla žoga dvakrat preko njega, ne ča bi sodnik igro prekinil in odredil nadajanje za pomoč poškodovanemu igralcu.

Moštvu sta nastopili v naslednjih sestavah:

Celovec: Razbornik (VSV), Melisnik, Halušnik (Kapfenberg), Palkovič, Pestiček, Rath (Petzing), Romeo (vsi KAC/Rapid), Melchior (VSV), Petzing (Dorien, Altona Hamburg), Gajšek (Maribor), Belak (KAC/Rapid).

Hermes: Oblak, Alančič Ernst (oba Hermes), Nagode Slavko, Januš, Pišek, Roth, Kumar (vsi Izток), Brodnik (H), Nagode Drago, Piskar (oba L), Šibenik (H).

Celovčani bodo v 14 dneh še enkrat prišli v Ljubljano in takrat bo spet priložnost, da se bodo naši lahko odločili za neletjski neuspeh na celovških tleh.

Celovski dnevnik »Kärntner Zeitung« je objavil o nedeljskem sportnem dogodku, v katerem so bili glavni akterji ljubljanski nogometša, precej obširno poročilo, v katerem ugotavlja s svoje strani med drugim naslednje zanimivosti:

Visoka zmaga KAC/Rapida nad trenutno najmočnejšim nogometnim moštvom iz Ljubljane, železničarskim sportnim društvom Hermes, je prav za prav veliko presenečenje. Gostom v nedeljo ni uspelo prav nič, čeprav je moštvo v celoti pokazalo številne sposobnosti. To pot je čisto odpovelala napadalna vrsta, ki je bila sicer najboljši del ljubljanske enajstorice. Res pa je obenem, da proti železni obrambi in slovitemu vratarju ni mogla mnogo opraviti, ne glede na to, da je bila tudi celovška kriška vrsta polnovredna. Napadalci so se oprljeli prizemne in hitre kombinacijske igre z brezhbičnimi predloži na krila, ki so jih potem tudi spretno izkoriščali. Ljubljana v Celovcu torej spet ni imela sreče, saj dozdaj takaj še ni mogla nobenega dvoboja zaključiti z zmago. Celovčane sta ojačila dva beljska igralca, toda tudi brez te bistvene okrepitve bi Ljubljana ne bila usla nezbežnemu porazu, kajti Celovčani so bili vsekovi usmerjeni na zmago.

V kratkem poročilu o poteku igre pravi poročevalec večkrat, da so se Ljubljanci

MALI OGLASI

Kdov šče službo, plača za vsako besedo L. 0.50, najmanjši znesek za te oglase je L. 10.— Za tenitive in dopisovanje je plačati za vsako besedo L. 2.— za vse druge oglase L. 1.— za besedo, vendar pa plačajo posredovalci L. 1.50 za besedo. Najmanjši iznos za te oglase je L. 10.— Za vsak oglas se treba plačati dr. in prov. takoj L. 0.60, za dajanje naslova ali šifre pa L. 3.—

PRODAJALNO z daljšo prakso v trgovini mesnega blaga — sprejemam pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 30687-6

POSTREZNIČO za 2 do 3 dni v tednu samo za plačo. Ištem. — Pove se v frizerskem salonu Widman, Napoleova ul. št. 30689-6

DOBRO KUJARICO gostilnico ali zasebno 18-letno gostilno Mraz. Rtnška 4. 30708-6

PRONAM KRATER KLAVIR moderen, znamke Czapski, ugoden, prodam. Vprašati od 2. do 5. ure Naslov v ogl. odd. Jutra. 30679-6

RADIO ZVOENIK velik skoraj nov, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30672-6

ZELEZNO PEC srednje velikosti, znana samotržno, v prav dobrem stanju, ugodno prodam. Ogljed pri vr. tarju pivovarne Union. 30694-6

KONJA 5 let starega, dobrega vozčača, prodam. Gasliška 7. 30677-6

GARNITURO damast pri s prtljaki in servis počevlje črne št. 49%, prodam. I. K. — Gluška ul. 7-I. 30678-6

CRN KOZUH lep, ugoden, prodam. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 30679-6

OTROSKI VOZICEK globok lo sportni, nerabljiv, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30682-6

USNJE za par kompletah gojzarjev in rjava moško sukno zamenjam. Novi trg 1-III levo. 30686-6

BOKS AKTOVKO veliko, zamenjam za dve boks gozjarje št. 29 ali za protivrednost Naslov v ogl. odd. Jutra. 30683-6

DEŠKO TRIKOLO prodam ali zamenjam proti doplačilu za dvo. kolo. Ogljed od 11. do 13. ure. M.-Zvez, Ciril Meto dova 7-II. 30693-6

PIANINO odlične znamke prodam. Ogljed od 12. do 3. Naslov v ogl. odd. 30676-6

DELAVCE SPOSODBE za izdelavo drv, sprejme

Ravnateljstvo drž. gozdov, LJUBLJANA, Puccinjeva ulica št. 9 (palaca Pokrajinske hranilnice)

Prav dober zaslužek v akordu! Razne ugodnosti: dodatna karta za najtežje delavce, delno plačilo z drvni i. t. d.

nadjivalisce s serijami slabih strelow in njihovi napadalci tu in tam niso zadevali niti v prazna vrata. V nekaterih odlomkih igre pa bi bila Ljubljana vendarle zaslužila vsaj enega ali dva zgoditka. Tako pa je klub vsemu prizadevanju odšla prahni rok z igrišča.

O poslovanju sodnika na tej tekmi celovški list ni objavil nobene besede.

Ljubljanski mali zogarji na Koroskem

V dnevih 18. in 19. t. m. priredi nem-k namizno-teniška zveza mednarodni dvboj med Koroski in Ljubljansko pokrajno v Vrbi ob Vrbskem jezeru, Ljubljansko pokrajno bodo zastopali tile igralci in igralke: Bogataj, Bradec, Blažič, Medved, Gabrovšek in Duar; rezervji: Božič in Meran. Tekmovalke bodo naslednje: Fogarčar ja, Bedenkova, Bricljeva, Kamenškova in sestri Mejerjevi.

Za nogometne točke po Evropi

V Španiji vodi Bilbao. Pet moštev je v vodstvu; na čelu najboljše skupine je pokalni prvak Athletic Bilbao, ki je d s g: 8:2 točk, za njim pa tesno: Sevilla, Athletic Aviccion, Oviedo in Barcelona s 7:3 točkami. Rezultati V. ko'a so bili: Athletic Aviccion-Murcia 4:3, Athletic Bilbao-Real Madrid 2:1, Barcelona-Sabadel 2:1, Valencia-Espanol 2:0, Sevilla-Real Gijon 6:0, Granada-Castellon 0:2, Real Oviedo- Deportivo la Coruna 2:2.

V tekmovalju za portugalsko nogometno prvenstvo so zmagali v zadnjem kolu samo favoriti, čeprav so izidi nekaterih srečanj zelo tesni, Polkicno moštvo Sporting Lissabon se je moralo zadovojiti s pičlim izidom 2:1 proti CUF. Ostali rezultati: Athletic-Belenense 2:3, Estoril-Benfica 1:3. V tabeli vodi še zmerom Sporting pred Benfica.

Sviciarski prvak Lausanne je slabo pričel letošnje tekmovalje za točke. Po porazu v Bielju z 1:2 je padel kar na deseto mesto prvenstvene tabele. Prvi je zdaj bivši prvak Grashoppers, ki ga marljivo nasleduje Lugano, saj obadva doslej še nista bila premagana.

ZENSKO KOLO prodam. Naslov v oglasnem odd. Jutra. 30699-6

POSTELO s žimnitsami in posteljno omarico (platičji lavor) — prodam. Naslov v oglasnem odd. Jutra. 30700-6

PEC gaspreček, zamenjam, je za žimzka jabolka. Prodajn usnjen suknišč za sredino postavo, dobro ohranjen in moške visoke čevlje št. 42 in 41. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30701-6

LOVSEGA PSA »etarla in nekaj zajekov, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30703-6

MOSKI ČEVILJE št. 43 nove črne, predvone za dvojnimi platil, prodam. Naslov ogl. odd. Jutra. 30706-6

DELOVNO OBLEKO (peljaca) novo, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30707-6

2 ŽIMSKI SUKNJI prodam. Naslov v oglasnem odd. Jutra. 30710-6

3 ŽENSKE JOVICE temnozodre, nove ter 12 trojnik, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30714-6

PUMPARICE deške za fanta do 15 let nove, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30715-6

CAJGASTE HLACE dolge, nove, prodam. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 30716-6

BLAGO za dame: bluze in deške športne čevlje štev. 38 skoraj nove, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30717-6

ČISTASTO BLAGO za moške srajce in pištamne, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30718-6

MOSKE ČEVILJE nizke, rjave, malo rabljene, št. 42-43, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30721-6

KRAŠEN PLIS rjav za plašč prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30722-6

CRNO JOPICO krzveno (konj), prodam za 1800 lir ter lep vrat n'k (obuson). Naslov v ogl. odd. Jutra. 30723-6

VOLČJO PSICO lepa, dobra, čurajka, — prodam, Glince, Lečni-karjeva 7. 30727-6

PUNČKO celuloidno igraško, viso ko 32 cm. s po-tehico — prodam. Hranilniška 5. II. nadst., levo. 30730-6

KLAVIR dobro, ohranjen, črn. »Ehrbe«, ugodno prodam. Ogljed od 13. ure dalje. Prijateljstva 5. Prule. 30732-6

MOSKE ČEVILJE visoke štravane, št. 44 in 45 ter črna predvono, v mislo za »Kovim ali pliš« prot. n. Cernetko va 9-I. Šiška. 30734-6

Kupim PREPROGO peroko manjšo, in večjo, samo dobro ohranjeno, kupim. Pisemne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro proke«. 30614-7

PISALNE STROJE dobro ohranjene boljše znamke kupi takoj po najvišji dozdni vrednosti. »Ehrbe« prot. n. Cernetko va 9-I. Šiška. 30697-6

ZOPET KUPUJEMO škatle od »Mama« mila ka. B. Guštin Vodni klop, trg 2. 30698-7

KUPIM KNJIGE Melik, Slovenija, Hettner: Die Klimate der Erde, Philippon: Grundzüge der allgem. Geographie. — Supan: Ost-Grundzüge der phisichen Erdkunde. De Martonne: Traité de géographie physique; Geografiski leksikon. Ponudbe za navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod št. »Geografija«. 30669-7

GOZJARJE št. 42-43, kupim. Disting. ger. Mostni trg 10. I. nadst. 30680-7

VENTILATOR uporabljen za generator na les, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Auto«. 30681-7

DAMSKE SKORNJICE nove in snežne, dobro ohranjene, št. 37-39, kupim ali zamenjam takoj /nauodbe na ogl. oddelke Jutra pod »Skornjice«. 30683-7

PREPROGE dobro ohranjene, kupim Ponudbe na ogl. oddelke Jutra pod »Št. B. 15114-4«. 30685-7

SEDLJO za moško kolo in nove hlače, barto, moške in ženske gozjarje ter skornjice, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30702-7

»Niti besedice več o tem, Cilika. Vse boji pozabljeno in odpušteno.«

»Ko bi le vedela, odkod sta se vzela, kajti staic Heinz je bil tudi tam.«

Bil je tam! Slutili smo, za kaj gre. Ko smo ob njuni nepričakovani vnitvi telefonirali semkaj, da bi te razveselili z novico, in zvedeli, da si šla z doma, smo takoj uganili, kako in kaj. Tedaj sta se kratko in malo peljala k njemu na stanovanje in govorila z gospoj. To je bila precej voljna pomagati; že davno je izpregledala stanovalca in rdeča-sko, ki je prihajala k njemu. Cilika, Malten je mnogo huji lopov, nego smo mislili od kraja. Bil je pajdaš Adolfa Hunterja pri vseh njegovih umazanih istorijah. Pomagač blave, zaradi katerega je prišel najin ubogi oč v nesrečo, Heinz Jordan je v Quedlinburgu vse zvedel o njem. Najbolje ga čaka še ječa.«

»Roza, oh, Roza! Dekle je sedlo pokonci. A jaz sem mislila, da mi zato brani š občešati z njim, ker ga imaš na tihem še vedno rada. Rekel je, da si menda računala nato ig da se je samo zaradi tega vrnile.«

»Jaz sem se zaročila s Heinzom Jordanom! je rekel jasein, radosten ženski glas. Cilika, nekó si mi rekla, da vem samo, kaj je delo, ne pa, kaj je ljubezen. V resnici pa je bilo moje srce že mnogo let njegovo, čeprav sem mislila, da ni upanja zame.«

Dvignite dospele ponudbe

»oglasnem oddelku«

KINO MATAIC Telefon 22-41
Barvno vedeledo IMMENSEE
Kristina Söderbaum, Carl Raddatz, Paul Klingner
Predstave ob 16. in 18. uri

KINO SLOGA Tel. 27-30
Opereta, polna J. Straussovih melodij
NOČ V BENETKAH
Lizzi Walmüller, Heidemarie Hatheyer, Harald Paulsen
Predstave ob 16. in 18. uri

KINO UNION Telefon 22-21
Danés zadnjokrat!
Film mladostne romantike
NEVANA POMLAD
Olga Čehova, Winnie Markus, Siegfried Breuer, Paul Dahke itd.
Predstave ob 16. in 18. uri

Kupim Dam v račun no vo spalnico iz orehove Korenne in kuhniško opravo. Doplačilo po dogovoru. Ponudbe s ceno na ogl. odd. Jutra pod »Mizar«. 30695-20

DVE SOBI lepo opremljeni oddani boljšemu gospodu. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30671-23

PRAZNO SOBO izredno veliko, stavlo v palači prav edar Ljubljane, oddam mirnemu paru ali solidnemu posamezniku. Naslov v oglasnem odd. Jutra pod št. »Visoka«. 30695-23

OPREMLJ. SOBICO išče gospodčina, Event. gre tudi kot sostanovalec ka. Kerne. Ambrovo trg 8. 30687-23a

IZGUBILA SE JE v nedeljo popoldne grahsta jarčica s čopko. Pošten najditelj naj jo vrne Hajdrihovi ulici 15 proti nagradi v prvotni vrednosti. 30668-37

MINULI TEDEN je bila najdena v Šiški manjša vsota denarja. Oskodovanec dobi naslov v ogl. odd. Jutra. 30673-37

REVEN DELAVEC je izgubil na poti od Poljanske do Figozva za vitek z vsebno: hlače, pulover, pešči. Najditelj naj vrne na ogl. odd. Jutra proti nagradi. 30674-37

POROČNIK PRSTAN graviran v rusinju »Zelja 23. VIII. 1909. je bil izgubljen. Najditelje prosim, naj ga vrne v ogl. odd. Jutra proti na grad v vrednosti prstanca. 30675-37

ANICA iz št. Vida ki je bila poleti v Muzejski ulici, je naprosena, da se zgleda si letolem. 30684-37

ZIMA JE DAME! Tudi vsa plašč kostum ali obleka bodi, kot novi in elegantni, če vam jih naredimo, prenovimo in moderniziramo. Izde lukem tudi kroje po meri. Modni salon Gracia. Purljeva 15-I. 30698-37

IZGUBIL SEM zvezno uro znamke »Mara« 14 t. m. od t. rovine Verovšek do g. kolektorja. Predm. postel. nezahtevna. Najditelja, da vrne proti nagradi pri Otkorn Jože. Gosvodka ul. 15. 30709-37

50 LIR NAGRADE dam za levo, črno glase rokavico, izgubljeno v ponedeljek vogal Franciškske, hotel Union. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 30719-37

IZGUBILA SEM v sred. v škatici kija Maticc denarnico s različni dokumenti in šivsko ter oblačno na kzemlje na me Julijana Kravar. Najditelja prosim, da nakaznice ter dokumente odda proti na grad na naslov. 30738-37

POGREB DRAGEGA POKOJNIKA BO V PETEK 17. NOVEMBRA 1944 OB 4. URI POPOLDNE Z DOKA ZALOSTI, STEPANJSKA CESTA ŠTEV. 9 NA POKOPALISČE PRI BOJZEM GROBU, V LASTINO GROBNICO.

LJUBLJANA, STEPANJA VAS, DNE 15. NOVEMBRA 1944.

ZALUJOCI: FRANČISKA POR. MARENCIC, JOZEFA, HCERI, AVGUST MARENCIC, ZET IN OSTALO SORODSTVO

»Roza, ta sreča! Ta sreča! Dvojica mehkih rok se ji je ovila okrog vratu.

»Vobše se je ji marsikaj izpremenilo. Cilika, ali se pa še bo! Ahim ne ostane tu, Ahim pojde spomladi na Japonsko, V Tokiu naj uredi bolnišnico, ki jo bo pot m tudi vodil. Da, Cilika, Ahim je dosegel svoj cilj.«

»Je — dosegel — svoj — cilj —? Mehanično je ponovila te besede in v grozi razprla oči: »Saj ga je tudi moral doseči, med tem ko sem jaz — oh, jaz — Spt se je zgrabila za oči, toda Roza ji je o trga ra roke od obraza. »Saj veš, da mora imeti pri svojem delu pomočnico, in to si mu ves čas hotela postati, ali si se mar prem s lla?«

»Jaz? Roza, Roza, kako bi pa še mogla — jaz? Roza, kako naj bi me Ahim zdaj še maral?«

A roka, ki se ji je ta mah ovila okrog ramen, ni bila več sestrina. V muki svetlega obupa in kesanja je začela Ahima Burgerja topli, nežni g'as: »Oh, Cilika, Cilika, neumna mala. Kakor da bi bila l'ubezek, ki ne zna iti čez durn in strn in rečiti ljubljeneča človeka iz najgobjeje brezna, še vredna tega imena.«

To je bila najlepša izpoved ljubezni, ki si jo je Cilika Fabriciusova kdaj upala zamisliti.

K O N E C

D. Goebeler: 39

Sestri in »onk«

Roman

»Oh, pusti gospodinjto, ta že davno spi. Tu sem sam gospodar, detece, in to naj ti zadostuje.«

»Domov hočem!« Planila je k vrač'om in pritisnila na kljuko, a vrata so bila zaklenjena...

»Pusti me, ven hočem!«

»Težko bo, detece!« Slušala ga je, da se smeje. »Kan neki? K Rozi? Nocoj res ni več mogel! Jutri zjutraj pojdeva sku-aj k nji in se ji predstaviva kot nevesta in ženin, to bo pač edina, najboljša rešitev po nocojšnji noči.«

Glazen, rezek vzkril mu je planil naproti, Kopenra se je pretrgala Ciliki pred očmi, divje, strašno spoznanje se je zvaslalo: »A, tako, na to si meril? Zato naj terjam od Roze, kar je mogoča, zato sem dobra partizaj!« Spet se je vrg a k vratom: Odn i ali po zaključem na pomoč!«